REGD. NO. A. 40

ESTD: 1930
జమీన్ రైతు
THE ZAMIN RYOT. NELLORE.
2 అణాలు

సంపుటి 26	మేనేజింగ్ ఎడిటర్: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు సంపాదకుడు: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి	సంచిక 15

ప్యాస్‌పోర్టు నిరా[illegible]

ఆంధ్రమంత్రివర్గం ఎంత సంకుచితంగా వ్యవహరిస్తు[illegible] చలపతిరావు అమెరికా పోవుటకు ప్యాస్‌పోర్టు నిరాకరించడం[illegible] ర్నరు పోక్యంకలుగచేసుకున్నా ప్రయోజనం లేకపోయింద[illegible] స్తుంది! చెర్మెన్‌పదవికి రాజీనామాయిస్తే, ప్యాస్‌పోర్టు యిస్తా[illegible] బలంలేదని తెలిసినపుడు రాజీనామా యివ్వవలసిన బాధ్యత చల[illegible] గాని ఏరికెందుకు? అమెరికానుండి ఒకఅంధునికివచ్చిన యీ గౌర[illegible] చేయడం బాధ్యతగల వ్యక్తుల లక్షణంగాదు. ప్రభుత్వం విశాలభావంగా వ్యవ[illegible] నాలుగుకాలాలపాటు నిలిచేది!

'నీరా'పై ఆంధ్రకాంగ్రెస్ గుడారంలో కలకలం!

ఉపాధ్యక్షుని రాజీనామా: కార్యదర్శి బెదిరింపు: అధ్యక్షుని సమర్థన

ప్రకాశంగారి ప్రభుత్వం "నీరా" పద్ధతిని విస్తృతపరచుటకు నిర్ణయించడంతో, ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ గుడారంలో అనుకోని కలకలం

> ### చందాలు యెగబెట్టిన పెద్దలు
>
> నెల్లూరు రామయ్య
>
> కరణం
>
> సింగారెడ్డిపల్లె, సీతారాంపురం పోస్టు,
>
> ఉదయగిరితాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా.
>
> తే 27-12-50 నుండి తే 16-12-51
>
> వరకు పత్రిక చందా బాకీ. రూ 10-0-0
>
> | | | | |
> | --- | --- | --- | --- |
> | 11-10-50 | కార్డు | 1 | 0-0-9 |
> | 6- 2-51 | ,, | 1 | 0-0-9 |
> | 26- 3-51 | ,, | 1 | 0-0-9 |
> | 18- 4-51 | ,, | 1 | 0-0-9 |
> | 24- 4-51 | ,, | 1 | 0-0-9 |
> | 25- 5-51 | ,, | 1 | 0-0-9 |
> | 17- 7-51 | ,, | 1 | 0 0-9 |
> | 20- 8-51 | ,, | 1 | 0-0-9 |
> | 16-12-51 | ,, | 1 | 0-0-9 |
>
> వి. పి. లు
>
> | | | | |
> | --- | --- | --- | --- |
> | 7-11-50 | వి. పి. | 1 | 0-5-0 |
> | 22-12-50 | ,, | 1 | 0-5-0 |
> | [illegible]6- 3-51 | ,, | 1 | 0-5-0 |
> | [illegible] 4. 51 | ,, | 1 | 0-5-0 |
> | [illegible]51 | ,, | 1 | 0-5-0 |
>
> [illegible]రూ 11-15-9 బాకీ
>
> [illegible]త్రికు కరణం చదువుకొన్న [illegible] పెత్తనం చెలాయించే [illegible] మూర్లు కార్డు వ్రాసినా 5 [illegible] వి. పి. లు పంపినా ఫీజిక [illegible] డిస్తాననిగాని, యివ్వనని [illegible]నం వుండదా. పత్రిక [illegible] ఒక ముక్క వ్రాసిచేయ [illegible] యివ్వలేకపోతే అలో [illegible] మాన్ని త్రింగి వెళ్లగక్క [illegible] ఆ యిట్లావుంటేకూడా [illegible] గౌడం ఒక కార్డుముక్క [illegible] ధానం వ్రాయకపోవడ[illegible] దు.
>
> [illegible] చందాదారులు గమనించి [illegible] మంగా చెల్లించాలని, వ్రాసి [illegible] యొకు సమాధానాలివ్వాలని కోరు [illegible] న్నాము.
>
> —నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు
>
> పత్రికాధికారి

బయలుదేరింది.

— ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ కల్లూరు వెంకట్రామి(?) గారు నిరసనగా తన పదవికి రాజీనామా యిచ్చారు.

— కార్యదర్శి కల్లూరు చంద్రమౌళిగారు యింతమాత్రం సహించడగింకాదని బెదిరించారు.

— ఇక అధ్యక్షులు గోపాలరెడ్డిగారు మాటికి నూటపాళ్ళు ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని సమర్థించారు.

ఈ విధంగా ఆంధ్రకాంగ్రెస్ అధికార వర్గాలలో కలకలంగా వుంటే, శాసనసభ కాంగ్రెస్ పార్టీలో యిది కల్లోలంగా కూడ పరిణమించినట్లుగా వుంది.

[illegible] ప్రభుత్వం [illegible] వరకు, మునుగుతో [illegible] వుండిన వ్యవహారం, తర్వాత నిర్ణయాన్ని అమలు జరపకపోవడం పార్టీకి సంబంధించిన మద్యనిషేధం మంత్రిని ఆక్షేపించడంతో రచ్చకెక్కింది?

ఆశేషంగా రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధికారులు [illegible] చూస్తుండిన ఆంధ్రకాంగ్రెస్ నాయకులకు, పర్యాంగుకమిటీ తీర్మానం - నెత్తిమీదికి వచ్చి పెలగకొడుకు గొంతుకపడ్డట్లు అయింది!

★

ప్రభుత్వం గండం తప్పించుకోవాలనే అది [illegible] చేసిన నిర్ణయం తప్పితే, నీరా ప్రవేశ పెట్టుటలో ఉద్దంచేదు.

నీరా ప్రవేశపెట్టుటకు దానిని సమర్థించు వారు కొన్ని కారణాలు చెప్తారు. నీరా విధానం కొత్తదికాదని, యిదివరలో కొన్ని జిల్లాలలో వుంటే, అది అన్ని జిల్లాలకు విస్తృతపరచడమే నేడు ప్రభుత్వం చేయబోతున్నదని అని వారంటారు. అది యదార్థం కావచ్చు. కాని యిదివరకు యిచ్చిన ఆ కొద్ది అవకాశమే నిర్విరామగపడి, రాష్ట్రమంతటా కల్లుకంపు, అంచాల దుర్గంధం వ్యాపించిందంటే, యీనాడు దానిని విస్తృతపరచడమంటే, ఏటని పరోక్షంగా పెంచడమేగదా!

ఇదివరలో అమలుజరిపిన పూర్వోత్తరాలు [illegible] గొండు [illegible] ఈ దశా అవధికారం సంఘాలకు ఆ బాధ్యతను అప్పగిస్తే [illegible] తం కాగలదని పీరు ఆశిస్తున్నారు. కాని నిషేధం వున్న యీ రోజులలోనే, దొంగతనంగా కల్లు కాటేపెట్టడం, ఈతచెట్లను కల్లుగీస్తున్న పరిస్థితుల్లో, దాన్ని సక్రమంగా అమలు జరపగలరని ఆశించడం అత్యంతదకగా వుంటుందని మా అభిప్రాయం.

ఈ వివాదంలో అధికారిక కాంగ్రెసు సంపూర్ణ కైర్యంగా నిర్ణయాన్ని తీసుకోగలిగింది. మద్యనిషేధం కాంగ్రెసు ఆదర్శం కాబట్టి అది దానికి కట్టుబడివుండాలి. అలా కాకుంటే అది ఆదర్శాన్ని ఒకవైపు వల్లిస్తూ, మరోవైపు అది భగ్నమగుటకు దారితీసే విధానం అన్యాయం. వీరి యీ ధోరణి ఒక్కవిషయాన్ని స్పష్టం చేస్తుంది. మద్యనిషేధం విఫలమైనదని వీరు అంగీకరిస్తారు. దానిని రద్దుపరచడంకూడా వీరికి యిష్టంలేదు. కాని తోకానికి వెరచి, వారు అది బహిరంగంగా ప్రకటించలేక, యీదొడ్డిమార్గాలను అనుసరిస్తున్నారు. నీరా నిర్ణయంపై రెండు రకాల వైపెప్పిన అభిప్రాయాన్ని వెలిబుస్తే, యెవరైనా అది విప్లవకరమైనదని యెట్లా అనగలం?

★

> ### ఆంధ్ర భావతరంగాలు
>
> ★
>
> [మా రాజకీయపరిశీలకుడు]

ఇది సర్వోదయ వాదులు కూడించిన మార్గమటం. ప్రత్యక్ష అనుభవంలేక, కేవలం సిద్ధాంతాలు వల్లించేవారుగా మాత్రం యీ సర్వోదయ వాదులు వుంటున్నారు. అందు వల్లనే వారి హృదయము ప్రజలలోకి చొచ్చుకొపోలేక వున్నది. అదీగాక, స్వామి సీతారాంను ఏకోటక విధంగా నిరాహారదీక్షనుండి విరమింపచేయాలనే ఆతురతతోనే, సర్వోదయవాదులు యీ తీర్మానం చేశారుగాని, హృదయపూర్వకంగా చేసిందికాదని మా వూహ. ఇక భవిష్యత్తులో పెద్దలు దీనిని బలపరచారంటే, యిదివరలో 'నీరా' పద్ధతి ఎట్లా అమలు జరిగిందనే విషయం మాలో అనుభవంతో చేసివుంటారుగాని, మరేమిగాదు.

అచ్చన్నగారు అన్నారు, యీనాడు [illegible] మద్యనిషేధాన్ని పూర్తిగా రద్దు[illegible] న్నారు. నీరాకు అనుమతి[illegible] అంతోపేవడు అయినవిరమ[illegible] బేంచారుకూడా! కా[illegible] అత్యధిక కర్కు[illegible] రోగ్రత అవకరముండద[illegible]

★

ఇక శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారు, చంద్రమౌళి గారు, నీరా నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకించడంలో సబబు ఏమాత్రం కనిపించదు. వెంకట్రామయ్యగారు మద్యనిషేధ మంత్రిగా వుండగా, ఆయనచే ప్రవేశపెట్టబడిందే యీ 'నీరా' పద్ధతి. రాష్ట్రంలో 600 నీరా సొసైటీలుంటే, దాదాపు 200 ఒక్క గోదావరి జిల్లాలోనే, అంటే శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారి జిల్లాలోవున్నాయి. ఎన్నికల ప్రచారంలో ఒక మార్గంగా ఆనాడు వెంకట్రామయ్యగారు దీనిని వుపయోగించదలచుకున్నారు. కాని అది విఫలకు చప్పరాయికలే అయింది.

ఇక తాటిచెట్లపై సొసైటీల నిర్వాకమంతా చంద్రమౌళిగారికి తెలియనిదానిగా జరిగిందే.

అలాంటప్పుడు, యీనాడు దీనిని ప్రత్యేకంగా ప్రవేశపెడుతున్నట్లు, కాంగ్రెసు అధిష్టానులను వ్యతిరేకించినా కాంగ్రెసు వాదులు పడుతున్నట్లు వీరు ఆశ్చర్యంగా చిత్రించడం హాస్యాస్పదంగా వుంటుంది.

★

ఈ పరిస్థితుల్లో కాంగ్రెసు హైకమాండు ఊహించినట్లు మద్యనిషేధానికి కట్టుబడి వుండదనే కాంగ్రెసువాదుల కర్తవ్యంగా వుండాలి. మద్యనిషేధంలో విశ్వాసం లేని కొందరు

● రెండవ పేజీలో

కోడెలు - ఎద్దులు వేలం

★ ★ ★

30—4—1954 శని మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు పదుగుపాడు సీతారామాంజనేయ టాకీసు ఆవరణములో దుక్కిటెద్దులు - జంపక ఉపయోగించు కోడెలు విరివిగా వేలము వేయబడును. వేలము వేది తప్పు యీ లోపుగా ప్రత్యేకముగా విక్రయించబడవు.

నెల్లూరు వెంకటరెడ్డి,
పదుగుపాడు — (కోవూరు)

...సినిమా పరిశ్రమ : ★ ★ ★

...ద్వారా ప్రజలకు సినిమాతో సంబంధం

...నికి అంకురార్పణ జేసిన మూలపురుషుడు శ్రీ రామబ్రహ్మం

...లంగారు. కళగూడ, 'కళ' వ్యాపారవేదికమీద బలికాగూడ ...బనారిగా తన పత్రికద్వారా ప్రబోధమొనరించి, తన చిత్ర... ఆశయాన్ని సాధించిన మూలపురుషుడు శ్రీ రామబ్రహ్మం. చిత్ర... ...తో పత్రికలద్వారా ప్రజలకు సన్నిహిత సంబంధం కూర్చినవాడు రామబ్రహ్మంగారు. సినిమా పత్రికల చరిత్ర, వాటి బాధ్యతలు మున్నగు విషయాల గూర్చి పత్రికారచయిత, పెక్కు చిత్రాలకు సహాయ దర్శకత్వం నెరపిన శ్రీ ఇంటూరు వెంకటేశ్వరరావుగారు యీ వ్యాసంలో వివరిస్తున్నారు. ఇది 'జమీన్‌రైతు' రజతోత్సవ సంచికకుద్దేశించబడింది. కాని స్థలాభావంచేత అందులో ప్రకటించలేక పోయినందుకు విచారిస్తున్నాము. —సం. జ. రై.

తెలుగుసినిమాలకు, పత్రికలకు మొదటి... నుంచీ తెలుగు దిన, వార, పక్ష, మాసపత్రికలు ప్రత్యక్షంగాను, పరోక్షంగాను సేవచేస్తూ... [illegible]

...సినిమాలకు, పత్రికా పాఠకులకు మధ్య... ప్రథమంగా వారధికట్టినవాడు రామబ్రహ్మం. 1931 లో ప్రారంభించిన మన తెలుగుసినిమా పరిశ్రమకు, పత్రికా పాఠకులకు 1938 వరకు [illegible]

శ్రీ ఇంటూరు వెంకటేశ్వరరావు

[illegible]

1931 నుంచి 1938 వరకు సినిమా ఒక 'వ్యాపారం'గా [illegible]

1938 లో సినిమారంగంలో ఒక విప్లవం [illegible]

[illegible]

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారణిడిపో

మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, [illegible]

ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7-0-0 లు. ప్యాకింగ్ పోస్టేజి వేరు.

"ఆయుర్వేదకేసరి" - "వైద్యవిశారద" "..." కాకర్ల వెంకటప్పయ్య.

పక్షవాతనివారిణిడిపో (రిజిష్టర్డు) ... - 222. ... - తెనాలి.

వీటా-అశోక

స్త్రీల పాలిటి
వరప్రసాదిని

[illegible]

వెల సీసా 2—8—0 లు

నింహపురి ఫార్మసూటికల్ వర్క్సు...

ఒక మహోద్యమ ప్రతిబింబమే 'జమీన్ రైతు'

రజతోత్సవ మహాసభలో నాయకుల ప్రశంసలు

ఏప్రెల్ నాలుగు ఐదు తేదీలలో నెల్లూరు పురమందిరంలోను, పచ్చని తోరణాలతో కనులపండువుగా అలంకరించబడిన 'జమీన్ రైతు' కార్యాలయ భవనాలలో జరిగిన రజతోత్సవ కార్యక్రమంలో తెలుగు ప్రజలు మహదానందంతో పాల్గొన్నారు. వారిలో వివిధ వర్గాల, విభిన్న అభిరుచులు, సాంప్రదాయములకు చెందిన వారున్నారు. కవులు, గాయకులు, నటులు, సారస్వతప్రియులు, విద్యార్థులు, రైతులు, లలిత్ ప్రముఖులున్నారు విభిన్న రాజకీయ శాఖలకు చెందిన రాజకీయ సేవకులు, నాయకులున్నారు. ఈ రజతోత్సవ సందర్భంలో "జమీన్ రైతు" విభిన్న కళ్యాలు, దృక్పథములు, సాంప్రదాయముల గల ప్రజలను ఆకర్షించడంలోనే దాని విశిష్టత గోచరించింది. అదొక మరపురాని అపూర్వ సంఘటన. అదొక విజయోత్సవం.

అధ్యక్షుడు శ్రీ నార్ల

అఖిలభారత ఉద్యమంగా రూపొందింది. దీనికి పునాది వేసింది 'జమీన్ రైతు'. శ్రీ రామా నాయుడుగారి వ్రాతలు, విమర్శలు యీ ఉద్యమానికి బలాన్ని, శక్తిని చేకూర్చినాయి. రైతు జనోద్ధరణకు 'జమీన్ రైతు' చేసినకృషి ఇంతని విలువ కట్టడానికి వీలులేదు. రైతాంగానికి రాజకీయ చైతన్యం కల్గించింది "జమీన్ రైతు" పత్రిక. రైతు జాతికి వెన్నెముక అని 'జమీన్ రైతు' ద్వారా నాయుడుగారు ప్రకటించారు. ప్రపంచచరిత్రలోనే యిది అపూర్వమైనది. రంగాగారు, నాయుడుగారు ఉపక్రమించిన రైతు ఉద్యమ ప్రభావం నవ భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణంలోను, నవసమాజ నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం గావిస్తున్న కృషిలోను ద్యోతకమవుతున్నది. దానినిబట్టి నాయుడు గారెంతగా దేశసేవ జేశారో తెలిసికోవచ్చు.

"జమీన్ రైతు భవనాలకు, రంగాగారి పేర, కనకమ్మగారి పేర నామకరణం గావించడం

రజతోత్సవానికాహ్వానింపబడ్డ ఆచార్య

వారపత్రికలలో 'జమీన్ రైతు' తలమానికం

రంగా గౌతు లచ్చన్న గార్లు 3 తేది రాత్రికే నెల్లూరు చేరారు. మరునాడు శ్రీ నాగినేని వెంకయ్య, నియోజిక కేంద్రాల స్థాపకులు శ్రీ కోమాలపాటి బుచ్చినాయుడు, యింకా జిల్లాలోని నలుమూలలనుండి యీ మహోత్సవాలకు స్వయంగా రావటంవల్ల ఎందరో నెల్లూరు చేరుకున్నారు. శ్రీ కళా వెంకట్రావు, శివరావుగార్లు అనివార్యకారణాలవల్ల రాలేమని తంతులిచ్చారు. నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు మద్రాసునుండి కారులో వచ్చారు.

భవనముల ప్రారంభోత్సవం

4 తేది ఉదయం 9-30 గంటలకు రజతోత్సవ కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. "జమీన్ రైతు" భవనములకు "రంగాభవనం", "కనకమ్మ సదనం" అని నామకరణం చేయబడిన భవనముల ప్రారంభోత్సవాలను ఆంధ్ర కృషీకార లోక్ పార్టీ నాయకుడు శ్రీ గౌతు లచ్చన్న గారు జరిపారు.

తరువాత పురమందిరంలో శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారధ్యక్షతన సభ జరిగింది. కుమారి వైదేహిగారి జాతీయగీతములతో ప్రారంభించబడిన సభలో "జమీన్ రైతు" పత్రికాధిపతి

కాబట్టి మరొక భవనాన్ని "కనకమ్మ సదనం" అను పేర్లతో కృతజ్ఞతా సూచకంగా అంకితమివ్వబడిందని చెప్పారు.

తరువాత శ్రీ గౌతు లచ్చన్న గారు మాట్లా

లైబ్రరీ ప్రారంభకులు
శ్రీ గోపాలరెడ్డి

ఎంతో సబబుగావుంది. దీనికి సందర్భశుద్ధి కూడా కలదు. రంగా దంపతులు స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో, రాజకీయరంగంలో చేసిన సేవ అపారం. పొణకా కనకమ్మగారు ఆదర్శ మహిళ. జాతీయఉద్యమంలో ఆమె చేసిన సేవలు, త్యాగాలు విలువకట్టలేము. ఆంధ్రదేశంలో ఎక్కడాలేని కస్తూరిదేవి బాలికా విద్యాలయ సంస్థను స్థాపించి నిర్వహించుకున్నారంటే గొప్ప విషయం. ఆమె తన సర్వస్వాన్ని దేశానికి అర్పితంచేసింది. మహిళా ఉద్యమంలో కనకమ్మగారి సేవ, పాత్రలనుగురించి చరిత్ర కారుడు ప్రత్యేకంగా వ్రాయవలసివుంటుంది. కావున "రంగాభవనం", "కనకమ్మ సదనం" అని జమీన్ రైతు భవనములకు నామకరణం చేయడం గర్వించతగియుంది."

శ్రీ రామిరెడ్డిగారు

సభాధ్యక్షులు శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ "రామానాయుడు చాలా

● 7 వ పేజీలో

'జమీన్ రైతు'
ఋణవిమోచనము
గోపాలరెడ్డిగారి విజ్ఞప్తి

రజతోత్సవ సభలో ఉపన్యసిస్తూ శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు 'జమీన్ రైతు' ఋణ గ్రస్తతను ప్రస్తావించి ఇలా విజ్ఞప్తి చేశారు.

"25 సంవత్సరాలు గడచిన తర్వాత 'జమీన్ రైతు' కు రూ 8000 లు అప్పుమిగిలిందని వినడం విచారకరం. రామానాయుడుగారు వెనుకకు చూచినపుడు వారికి ఆ ఋణం ప్రత్యక్షమౌతుందేగాని, సేవగాదు. కావున అందరూ సానుభూతితో సహాయపడి, 'జమీన్ రైతు'కు ఋణ విముక్తి గావించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి జేస్తున్నాను."

కొందరి వాగ్దానాలు

రజతోత్సవ సందర్భంలో క్రింది వారలు విరాళాల వాగ్దానం చేశారు.

శ్రీ బెజవాడ శివకోటారెడ్డి 3,000
శ్రీ వేలూరు సంజీవప్పనాయుడు 1,116

ఈ సందర్భంలో కొందరు యీ క్రింది విరాళాలు పంపి సాయపడిరి.

శ్రీ ఎన్ బాలకృష్ణారెడ్డి (వాకాడు) రు 25
శ్రీ సి. కన్నయ్యశెట్టి (నెల్లూరు) రు 25
శ్రీమతి నక్కా రంగనాయకమ్మ రు 10

విరాళాన్ని పంపుతూ కన్నయ్యశెట్టి గారు వ్రాసిన జాబులోని రెండుముక్కలు::

"...రజతోత్సవంలో నేను కొంత సేవ పాల్గొన్నాను ఋణంవున్నదను విషయాన్ని గూర్చి నా హృదయం చివుక్కుమన్నది. ఋణ విముక్తికి భగవంతుడు అద్భుతమైన విధంగా తక్షణం సాయపడుగాక!..."

"ఉడుతాభక్తిగా రు 25-0-0 లకు చెక్కు ఋణవిముక్తికి నా విరాళంగా పంపుతున్నాను. [illegible] మీకు అందగ [illegible]

[illegible] రూ [illegible] తెలియ [illegible], యీ ఋణవిముక్తిలో అందరూ తోడ్పడవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాము.

—నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు
మే నేజింగ్ ఎడిటరు.

'జమీన్ రైతు' ఇరవైఅయిదు సంవత్సరాల చరిత్ర - అదొక వీరగాధ

శ్రీ నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు గారు జమీన్ రైతుఉద్యమం ఏవిధంగా ప్రారంభించబడినది, ఆ ఉద్యమంలో ఆచార్యరంగాగారే విధంగా సేవచేసింది, జమీన్ రైతుఉద్యమంలో శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మగారి కుటుంబం ఏ విధంగా వెంకటగిరి జమీన్‌దారు ద్వేషానికి గురయి వారి సర్వస్వం ఆహుతి అయింది సోదాహరణంగా వివరిస్తూ, జమీన్ రైతు పుద్యమ నాయకుడు, సారధి రంగాగారు కాబట్టి జమీన్ రైతుభవనములలో ఒక దానికి రంగాగారి పేర "రంగాభవనం" అని, పొణకావారి కుటుంబం ఆస్తి ఆహుతిఅయిన అగ్నిగుండంనుండే "జమీన్ రైతు" పుట్టింది

దుతూ యిలా అన్నారు.

"1933లో ఏలూరులో జరిగిన ద్వితీయ ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు మహాసభలో శ్రీ రామానాయుడుగారితో నాకు మొదట పరిచయం ఏర్పడింది. ఆ మహాసభలో రంగాగారు, నాయుడుగారొసంగిన ఉపన్యాసాలు మమ్ములను ఉత్తేజితులను చేసినవి. వారి ఉపన్యాసాలద్వారా జమీందారీల రద్దు ఆవశ్యకతను గ్రహించాము. "రైతు - రాజ" సిద్ధాంతాన్ని 'జమీన్ రైతు' పత్రిక సృష్టించింది. నాయుడుగారు, రంగాగారు కలసి ఆనాడు వెంకటగిరిలో ప్రారంభించిన పుద్యమం అతి త్వరలో రాష్ట్రమంతా వ్యాపించి, దేశ

శ్రీ కస్తూరిదేవి యిండస్ట్రియల్ స్కూల్

★ ★ ★

పై స్కూలు స్థాపించి సుమారు రెండు సంవత్సరము లవుతుంది. ఏప్రెల్ 15, 16 తేదుల్లో వేసవి శెలవులకుగా మూసివేయబడును. తిరిగి జూన్ 18, 20 తేదుల్లో తెరుస్తారు.

1954 జూన్ నుండి క్రొత్త శాఖలు

(1) నేత, (2) టీచర్సుట్రైనింగు, ప్రారంభింపబడును. యిందుకుగాను సోషల్ వెల్ఫేర్ బోర్డు - సౌత్ డిల్లీవారు రు 15,000/- లు మంజూరుచేసియుండిరి రు 7000/- లు పంపియున్నారు. నేతపని నేర్చుకొనగోరువారు జూన్ 1 తేదీ లోపల దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

కుట్టు, ఎంబ్రాయిడరీ, డ్రెస్‌మేకింగ్, డైయింగు క్లాసులకు విరివిగా చేరకోరాము

హాస్టలు సౌకర్యాలు వున్నవి. నెల 1-కి ఒక్కొక్కరికి రు 18/- లు అవుతుంది.

—పొణకా కనకమ్మ,
అధ్యక్షురాలు.
నెల్లూరు శ్రీ కస్తూరిదేవి యిండస్ట్రియల్ స్కూల్

జమీన్‌రైతు

9—4—1954 :: శుక్రవారం
శ్రీ జయ చైత్ర శుద్ధ సప్తమి

ఫ్రెంచి ఇండియా ప్రజాపోరాటం

గత ఆరేండ్లుగా ఇండియాప్రభుత్వం యిండియాలోని ఫ్రెంచి స్థావరాలను యిండియాలో కలిపివేయవలసిందిగా చట్టబద్ధమైన పద్ధతులలో శాంతియుత పరిష్కారంకొరకు కృషి చేసింది కాని ఫ్రెంచి పాలకులు యిండియా అభ్యర్థనను త్రోసివుచ్చారు. ఇండియాలోని ఫ్రెంచి స్థావరాలలోని ప్రజలలో నూటికి 90 మంది ఇండియాలో యీ స్థావరాలు విలీనం కావాలని ఏకకంఠంతో కోరేటప్పటికి ఫ్రెంచి అధికారులకు దిక్కుతోచక యీప్రజావాంఛను నిర్బంధ విధానంద్వారా, కుచ్ఛిత మార్గాలద్వారా అణచివేయాలని సర్వ ప్రయత్నాలు చేసారు. విఫలులయ్యారు. ఇండియాలోని ఫ్రెంచి కమ్యూన్‌లన్నీ విలీనీకరణం గావాలని తీర్మానించినవి. దాంతో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం రెఫరెండం ప్రస్తావన తీసుకవచ్చింది. కాని ఫ్రెంచి యిండియాలోని అన్నివర్గాలు, వివిధ రాజకీయ సంస్థలు నిర్నిబంధంగా యిండియాతో విలీనీకరణం కావాలని కోరారు. రెఫరెండం సూచనను త్రోసిపుచ్చారు, ఈ వైఖరిని నెహ్రూప్రభుత్వం సంపూర్ణంగా బలపరచింది. ఇది హర్షనీయమైన విషయం. ఫ్రెంచి ఇండియా ప్రజల విలీనీకరణోద్యమాన్ని మేము హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాము.

ఏ జాతికైనా స్వాతంత్ర్యం ఒక జన్మహక్కు. దానికి షరతులు విధించడం ఆ జాతిని అవమానపరచడం. ఈ యుగం ప్రజావిప్లవాల యుగం. ఈ కాల ప్రవాహాన్ని ఎదురొడ్డ ప్రయత్నించడం తెలివితక్కువ, వ్యర్థ ప్రయత్నం. ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యవాదులు కాలగమనాన్ని గుర్తించి ఫ్రెంచి యిండియా నుంచి వెంటనే వైదొలగడం యుక్తం. అరెస్టులతో కాల్పులతో ఫ్రెంచి యిండియా ప్రజల పోరాటాన్ని ఫ్రెంచివారు ఆపలేరు. కాబట్టి ఫ్రెంచిపాలకులు విజ్ఞత కనుపరుస్తారని భావిస్తున్నాము.

ఇప్పటికే 800 మందికి పైగా అరెస్టులు జరిగాయని తెలుస్తున్నది. ఫ్రెంచివారి యీ దమన నీతిని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాము. ఇప్పటికే ఫ్రెంచి ప్రజలు అనేక గ్రామాలను ఫ్రెంచివారినుండి విముక్తిజేసి మన జాతీయ పతాకను ఎగురవేశారు. నేడోరేపో పుదుచ్చేరి తదితర ఫ్రెంచి స్థావరాలపైకూడా జాతీయ పతాకం ఎగురవచ్చు. ఫ్రెంచి ప్రజావిప్లవం వర్ధిల్లుగాక! ఫ్రెంచి యిండియా ప్రజలకు విజయం చేకూరుగాక!

ఎట్టకేలకు నాడారు అధికార బోనులో చిక్కుకున్నాడు!

17 సంవత్సరాలుగా త మి ళ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా వుంటూ, తాను అధికార పదవుల నాశించకుండా, కిరీటాలు మార్చుతుండిన కామరాజునాడారు మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిత్వం స్వీకరించబోతున్నాడు. రాజగోపాలాచారి గారు రాజీనామా యివ్వడంకూడా జరిగిపో [illegible] నాడారు కాంగ్రెస్‌సంస్థ నిర్వహణ చూపిన ప్రతిభనే, పరిపాలనలో చూపగలడో, లేక ముఖాతత్వంతో పొగలడో కాలమే రుజువుచేస్తుంది.

జిల్లా కేంద్రంలోవుండి రాష్ట్రరాజకీయాలలో ప్రముఖభూమిక వహించేపత్రిక జమీన్‌రైతు

శ్రీ పండితారాధ్యుల నాగేశ్వరరావుగారి ప్రారంభోపన్యాసం

'జమీన్‌రైతు' రజతోత్సవాలను 'ఆంధ్రపత్రిక' సంపాదకులు శ్రీ పండితారాధ్యుల నాగేశ్వరరావుగారు ప్రారంభించవలసింది. కాని అనారోగ్య కారణాలతో వారు స్వయంగా పాల్గొనలేక, వారి ప్రారంభోపన్యాసాన్ని పంపారు. దానిని దిగువ ప్రకటిస్తున్నాము,

—సం. జ. రై.

నాయుడుగారి ఆజ్ఞను పాటించి తీరవలసిందే. రెండు వారాల క్రితం వ్రాశారు. 'జమీన్‌రైతు' రజతోత్సవం జరపబోతున్నదనీ, ఈ నాడీ వేడుక జరుగుతుందనీ తెలియజేశారు. ఎంతో సంతోషించాను. ఒక జాతి జీవితంలో పాతిక సంవత్సరాలు చెప్పుకోదగినంతకాలం కాకపోవచ్చు. మానవుని జీవితంలోనూ పాతిక సంవత్సరాలు ప్రారంభ దశక్రిందనే జమకావచ్చు. కాని పత్రికా జీవితములో ఇరవై అయిదు సంవత్సరాలు గడచినవంటే ఇరవై అయిదు శతాబ్దాలు గడిచినట్లే అనుకోవాలి. పత్రికల స్థితి "దినదిన గండం నూరేళ్ళాయుష్షు" అన్నట్లుంటుంది. నడిపించే యజమానుల ఆర్థిక స్తోమతు తగ్గినా, నడిపేవారి పడవడి సరిగ్గా లేకపోయినా, ఆదరించే ప్రజల అభిప్రాయాలు మారినా, అధికారుల ఆగ్రహించినా పత్రిక ఒక్క అడుగుముందుకు వేయలేదు.

ఇన్ని ఇబ్బందులను, ఇన్ని ప్రతిబంధకాలను అధిగమించి 'జమీన్‌రైతు' పురోగమించి పాతికేండ్లు ప్రవర్ధిల్లిందంటే ఏ పత్రికా వారికి సంతోషం కలగదు? అందులోనూ నాయుడుగారితో దాదాపు రెండు దశాబ్దాల పరిచయంగల, 'జమీన్‌రైతు' పునరుద్ధరణ కార్యక్రమంలో స్వయంగా పాల్గొన్న నాకు ఈ వార్త అపరిమితానందాన్ని కల్గించిందంటే అతిశయోక్తి ఏమీలేదు ఇది లాంఛనంగా అన్న మాట కాదు.

"నా ఆరోగ్యం సరిగ్గావుండటంలేదు. నేను నెల్లూరు ప్రయాణం చేయగల స్థితిలో లేను. ఈ దఫాకు నన్ను మన్నించాలి." అని నాయుడుగార్ని కోరినాను. వీలుగాదన్నారు. నాపై వారికిగల వాత్సల్యం, అభిమానం అలాంటిది. పత్రికారంగంలో ప్రవేశించింది మొదలు అజ్ఞాతంగా వుంటున్న నన్ను, వారీనాడీ కొత్తరంగా చెప్పించి గౌరవించాలని అనుకున్నారు. అందుకు వారికి నా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనాలు. స్వయంగా వచ్చి ఈ ఉత్సవాల్లో, మిత్రులు వార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతను జరుగు ఈ నాడీనాడు జరుగుతూవున్న ఈ వేడుకలో పాల్గొనలేక పోయినానే అనే బాధ నుంచి నాయుడుగారి ఆదరమే కొంత ఊరట కలుగజేస్తున్నది.

తెలుగు పత్రికలలో జమీన్‌రైతుకు ఒక ప్రత్యేకస్థానం వున్నది. నెల్లూరు, పత్రికలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. సింహపురి పత్రికలు రాష్ట్రనాయకులకు వాస్తవంగా సింహస్వప్నంగానే వుంటున్నవి. మా కోదండరామిరెడ్డి ఒకప్పుడు 'రంధాన్వేషి' అనే పత్రికను ఎంతో సమర్థతతో నిర్వహించారు. తర్వాత అతనేమిటో మన జమీన్‌రైతు పత్రికలో వ్రాస్తూవుండేవారు నాయుడుగారి ముచ్చట్లు, మన కోదండరామిరెడ్డిగారి 'మరకలు' రాష్ట్రరాజకీయాలలో విశేష సంచలనాన్ని కల్గించినవి. ఒక జిల్లా కేంద్రంలోవుండి, రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో ప్రముఖ భూమిక నవహించిన పత్రిక 'కాంగ్రెస్' తర్వాత జమీన్‌రైతే. జిల్లాపత్రిక ఎలావుండాలో నాయుడుగారు చూపించారు. ఆయన బెదురు లేక, మొహమాటంలేక అన్యాయమని తనకు తోచినదాన్ని నిర్మూలించేవరకూ నాయుడుగారు నిద్రపోరు. తప్పులు చేసేవారు చాలామంది వున్నారు. వీరందరికీ కూడా తమ తప్పులు నాయుడుగార్కి తెలిసిపోతాయేమోనని భయం విపరీతం. ఆ భయంతో ఎందరో తమ ప్రవర్తనను దిద్దుకున్న వారున్నారు.

ఇంగ్లండులో ప్రముఖమైన, ప్రధానమైన పత్రికలన్నీ లండన్‌నుంచే వెలువడుతున్నవి. అయినా, మాంచెస్టర్ గార్డియన్ పత్రిక మాంచెస్టర్ నుంచే వెలువడుతూ, బ్రిటిష్ పౌర జీవనంలో, లండన్ పత్రికలతోబాటు సమాన గౌరవాన్ని సంపాదించింది. జమీన్‌రైతుపత్రిక అంతే. ప్రభుత్వానికి, రైతులకు మధ్య దళారులుగా వుంటున్న జమీందారులను తొలగించి రైతులను మధ్యయుగాల నాటి సామాజిక స్థితికి లంఘించి వేసిన, జమీందారీ విధానాన్ని రద్దు చేయించడానికి ఈ పత్రిక పనిచేసింది. నాయుడుగారు స్వయంగా పెండ్లి కట్నాలు మొదలు, సినిమా ప్రకటనలవరకూ సంపాదించి, స్వయం కృషితో, పత్రికను ఈ ఉన్నత స్థితికి తీసుకవచ్చారు. తెలుగు భాష, ఎంత సరళమైనదో, ఎంత శక్తివంతమైనదో, అభిరుచిగా ఎంత పటుత్వం వున్నదో, యదార్థమైన వ్యావహారిక భాష అంటే ఏదో నాయుడుగారు 'జమీన్‌రైతు'లో తమ రచనలద్వారా చూపించారు. కత్తిపోటుకంటే, కలంపోటు శక్తి ఎక్కువ అంటారు. అది నిజమేనని నాయుడుగారు నిరూపించారు.

నాయుడుగారు పత్రికాధిపతిగా వున్నారు. సంపాదకుడుగా వున్నారు. అయినా, తమ కార్యాలయంలో మినహా సెంటు మొదలు ప్రెసిడెంట్‌వరకూ, ఎవరురాకపోయినా, వారిపనిని తాను చేసుకుపోతున్నారు. పత్రికల్లో పనిచేసే వారందరూ నాయుడుగార్ని చూచి నేర్చుకోవాల్సిన పనితనాన్ని.

ఈనాడు జరుగుతున్న ఈ ఉత్సవంలో ప్రదేశకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు గోపాలరెడ్డిగారు, కళా వెంకట్రావుగారు, కృషికార్ లోక్ పార్టీ నాయకులు ఆచార్య రంగా, గౌతు లచ్చన్నగార్లు పాల్గొంటున్నారంటే, రాష్ట్రరాజకీయాల్లో, జమీన్‌రైతు పత్రికకు ఎలాంటి ప్రముఖస్థానం వున్నదో బోధపడుతుంది. నాయుడుగారు స్వయంకృషితో, పైకివచ్చినవారు. వారి దీక్ష, పట్టుదల, నిర్విరామకృషి ఫలితంగా 'జమీన్‌రైతు' అభివృద్ధిపొందింది. అట్టి సంస్థ రజతోత్సవ కార్యక్రమాలకు శ్రీ

మిగత 10 వ పేజీలో

"నాయుడుగారు"

శ్రీ పండితారాధ్యుల
నాగేశ్వరరావు
'ఆంధ్రపత్రిక' సంపాదకులు

సంగీతవిషయాలు మాట్లాడుకుంటూవున్న సందర్భంలో ఎవరైనా 'నాయుడుగారు' అని అంటే అక్కడవున్న వారందరికీ వెంటనే ద్వారం నాయుడుగారు స్ఫురిస్తారు. అలాగే పత్రికల విషయం మాట్లాడుతున్నప్పుడు 'నాయుడుగారు' అని అంటే రామానాయుడుగారి 'మూర్తి' కళ్ళకు కట్టినట్టు కన్పిస్తుంది.

ఫిడేలు నాయుడుగారి వలెనే జమీన్‌రైతు నాయుడుగారుకూడా చాలా నిరాడంబరమైన జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు. వారిపేరు వినని వారుండరు. కాని వారి పేరువిని, వారి రచనలను ఆనందించినవారిలో ఎందరు వార్ని చూచి వుంటారు? నామటుకు నేను వారి పేరు విన్న తర్వాత మూడు సంవత్సరాలకుగాని వార్ని చూడలేక పోయినాను. అయితే నాయుడు గార్ని ఒక్కసారి చూస్తేచాలు. ఆ విగ్రహం మనం వార్ని తల్చుకున్నప్పుడల్లా ప్రత్యక్షమౌతుంది. వార్ని చూడగానే "అంతటులను ఆ శరీరం ఎలామోస్తున్నది! ఆ తలలో ఇన్ని ఉద్యమాలు, ఇన్ని భావాలు, ఇన్ని విషయాలు ఎలా ఇమిడినవి?" అన్న ప్రశ్నలేయ బుద్ధేస్తుంది?

కోరాఖద్దరు కంచెలుల లాల్చీ, ఆ కోరా ధోవతి. ఎడంచేతి మోచేయినుంచి వ్రేలాడుతూవుండు ఆ ఆకుపచ్చని, పసుపుపచ్చని చారల మాలుసంచీ నాయుడిగార్ని వదలవు. కోరాఖద్దరుతప్ప వారు కట్టినట్లు తోచదు. మనిషి స్థూలకాయుడు గాదు; ఆజానుబాహు అంతకంటేగాదు. అయినా ఆంధ్రదేశంలోని జమీందారులందరికీ సింహస్వప్నం! జమీందారీ విధానాన్ని రద్దు చేయించడానికి ఆయన ఈ లోకంలోకి వచ్చారా అనిపిస్తుంది. ప్రకాశం గారు రివెన్యూమంత్రిగావుండి అష్టాదశ సంపుటాల నివేదికను తయారుచేసి అమలు కావడాన్ని చేయకుండా మంత్రిపదవిని వదలుకోవలసి వచ్చిన నాయుడుగారు పడినబాధను చూచి యుండవలసిందే.

రంగాగారితోనూ, కడ్డాప్రగడ కామేశ్వర శర్మగారితోనూ కలిసి ఆంధ్రరాష్ట్రంలోని వివిధ జమీందారీలలో రైతులనుభవిస్తున్న కష్టాలను, వారి ఆర్థిక స్థితిగతులను విచారించారు. "మన కర్మ. మనగతి ఇంతే" అని నిరాశచెందిన జమీన్‌రైతులందర్నీ రామానాయుడుగారు కర్మవీరులుగా తయారుచేశారు. వారికి రాజకీయాలులేవు. జమీన్‌రైతుల విముక్తికి ఎవరు సహాయపడదలచుకున్నా వారి సహాయాన్ని పొందేవారు. జమీన్‌రైతుల సముద్ధరణ కార్యక్రమాలను ఎవరు ప్రతిఘటించినా, స్వపరభేదం లేకుండా అందరిమీదా విరుచుకు పడేవారు. కత్తిపోట్లనుంచి కోలుకొన్నవారుండవచ్చు కాని నాయుడుగారి కలంపోట్లనుంచి "బ్రతికి బయటపడినవారు" వున్నారని తోచదు.

ఎన్నికలలో వారి పాటలు, మాటలు ఎందరినో గెల్పించినవి. మరెందరినో ఓడించినవి. వారి జిల్లాలో వారిని కాదన్న వారులేరు. వారి నెల్లూరుముచ్చట్లు చదివి ఆనందించనివారుండరు.

మిగత 10 వ పేజీలో

★ రైతాంగానికి వెలకట్టలేని సేవజేసింది ★

తెలుగుపత్రికలలోకల్లా 'జమీన్ రైతు' స్థాయి చాలగొప్పది

(3 పేజీ తరువు)

కాలం గా పత్రికా సేవచేసి వయోవృద్ధుడైనాడు. ఇటీవల ఆయన వ్యాధిగ్రస్తుడైయుండిరి. కాని రైవాను గ్రామంలలో ఆయన ఆరోగ్యం కుదుట పడి మనందరితో సమానంగా యీ ఉత్సవంలో పాల్గొనడం సంతోషించదగినది. జమీన్ రైతు ఉద్యమం మొదట నెల్లూరులో ప్రారంభమైంది. మన జిల్లాలోను, దక్షిణ దేశంలోను జమీందారీ రైతుల కడగండ్లు నేను స్వయంగా చూచాను. దానినిబట్టి జమీందారీలరద్దు ఆవశ్యకతను గుర్తించ గలిగాను. జమీన్ రైతు ఉద్యమానికి రామానారాయుడు, రంగా గారు మూలపురుషులు. ఈ ఉద్యమానికి, గాంధీ గారి ఉద్యమానికి అవినాభావ సంబంధమున్నది. 'జమీన్ రైతు' పత్రికకు, రామానారాయుడికి ఆంధ్రదేశం ఎంతో ఋణపడివుంది. ఆంధ్ర ప్రజలే వారిని సన్మానించవలసివుంది. ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి, దేశానికి రామానారాయుడు చేసిన సేవ చాలాగొప్పది. రామానారాయుడు 'జమీన్ రైతు' పత్రికవల్ల ఏ వ్యక్తిగతలాభమూ పొందలేదు. ఆంధ్రదేశంలోని పత్రికలలోకల్లా "జమీన్ రైతు" పత్రిక స్థాయి (స్టాండర్డు) చాలా గొప్పది. రామానారాయుడు చాలా పెద్దవాడయ్యారు. అయినా పరవాలేదు వారు ఆరోగ్యవంతులై యింకా ఎక్కువకాలం ప్రజాసేవ చెయ్యాలని కాంక్షిస్తాను.

శ్రీ రామిరెడ్డిగారు వుపన్యాసం కొనసాగిస్తూ "లచ్చన్నగారు 58 రోజులు మంత్రి పదవిని అనుభవించి ఒక లక్ష్యాన్ని సాధించుటకు మంత్రిపదవిని త్యాగంచేయడం చాలా గొప్పవిషయం. వారి సేవానిరతి, త్యాగనిరతి, రాజకీయనిరతి ప్రశంసార్హమైనవి రంగా

శ్రీ లచ్చన్న

గారి ప్రజాసేవ చాలాగొప్పది. ప్రజాసేవలో రంగాగారి వుత్సాహానికి మేరలేదు. వారి రాజకీయ సేవకూడా గొప్పదే. రంగాగారు రైతు వుద్యమజనకుడు. జమీందారీలరద్దుకు మూలకారకుడైనాడు. నెల్లూరుజిల్లాలో ఉత్సాహంతో రాజకీయరంగంలో కృషి చేసిన ప్రథమ మహిళ శ్రీమతి కనకమ్మగారు. రెడ్డికులంలో గోషాపద్ధతిని ధిక్కరించి గాంధీ గారి ఉద్యమంలో కష్టాలను, అవమానాలను లెక్కచేయక పనిచేసి, పలుమార్లు కారాగారవాసమును అనుభవించింది. కస్తూరిదేవి బాలికా విద్యాలయమును స్థాపించి గొప్పసేవ చేస్తున్నారు.

"రామానారాయుడుగారికి రంగా, కనకమ్మ గారలయుందుగల గౌరవ మర్యాదలు, ప్రేమ తోటి కాపుల "జమీన్ రైతు" భవనములను

నామకరణం చేయడం ఎంతో సమంజసంగా వుంద"నిచెప్పి రామిరెడ్డిగారు తన అధ్యక్షోపన్యాసమును ముగించిరి.

లైబ్రరీ ప్రారంభోత్సవం

సాయంకాలం 4 గం॥లకు కళా వెంకటాద్రిపు గారి పేరుతో నామకరణంచేసిన "జమీన్ రైతు" పత్రికా గ్రంథాలయానికి ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారు జమీన్ రైతు కార్యాలయంలో ప్రారంభోత్సవంచేశారు. తరువాత సా॥ 6.30 గం॥లకు పురమందిరంలో రజితోత్సవసభ జరిగింది. సభకు 'ఆంధ్రపత్రిక' సంపాదకుడు శ్రీ నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షత వహించారు.

శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు వుపన్యసిస్తూ "ధర్మశాలలు, కళాశాలలు, విజ్ఞానవిలయాలు కావాలి. అందుకే కళావారి గ్రంథాలయం. "జమీన్ రైతు" - జమీన్ ఇనాం రైతులకు

శ్రీ రామిరెడ్డిగారు

కేంద్రం. 1929-30 నాటి గాంధీగారి ఉప్పు సత్యాగ్రహ ఉద్యమానికి అనుగుణ్యంగా జమీన్ రైతు వుద్యమంకూడా వచ్చింది. ఈ ఉద్యమం కాంగ్రెస్ సహకారంతో పెంపొందింది. మొదట కష్టాలను తీర్చుకొనుటకు ప్రారంభమైన యీ ఉద్యమం తుదకు జమీందారీలరద్దుకే దారితీయడం జరిగింది. ప్రపంచ చరిత్రలో యిదొక అపూర్వసంఘటన. రామానారాయుడికి వెంకటగిరి జమీందారంటే ప్రత్యక్ష యుద్ధ ప్రవీణులే. కాబోయినా యీ వుద్యమంలో ప్రవేశించవలసి వచ్చింది. ఈ ఉద్యమంలో కనకమ్మగారి కుటుంబం ఆహుతి అయిపోయింది. ఈ చిన్న విషయం యావత్ భారత సమస్యలయి రంగాగారి నాయకత్వాన వుచ్చస్థితి కొచ్చింది. రామానారాయుడుగారు వేసిన చెట్టు రంగాగారి పోషణలో పెరిగి భారతదేశంలో జమీందారీల రద్దును ప్రోత్సహించింది. "జమీన్ రైతు" ఇరవై అయిదు సంవత్సరాల చరిత్ర అదొక వీరగాథ. ఇది మరుపురాకూడని విషయాలెన్నో. ఈ యుద్ధాన్ని ఆఖరుకు నిర్వహించవలసినబాధ్యత కళా వెంకటాద్రిగారిపై బడింది. శ్రీ ప్రకాశం కమిటీ విచారణ సందర్భంలో జమీందారీల రద్దుసమస్య రాలేదు. కాని రంగాగారు మొట్టమొదటనుండీ జమీందారీలు రద్దు కావాలని ప్రచారంచేస్తూనే వచ్చారు. ఈ వుద్యమానికి యిందరు మూలకారకులైనప్పటికి జమీందారీల రద్దు కావడం కళావారి జీవితకాలంలోనే జరిగింది. కావున "జమీన్ రైతు" లైబ్రరీకి శ్రీ కళా వెంకటాద్రిపు గారి పేరుని వుంచడం సమంజసం. జమీందారీ రైతుల సమస్య తీరిపోయింది. కాని ఇనాం రైతుల సమస్య తీరలేదు. ప్రభుత్వం

ఆచార్య రంగా

ఒకసారి దల్చుకోదంటుంది. చట్టం చేస్తామని మరొకసారి చెప్పుంది. యిటువంటి పత్రికల్లో చూస్తున్నాం. ఇదమిద్ధమని ఏమీ జరుగుతుందో తెలియకుండావున్నది. ఇనాంరైతుల సమస్యా పరిష్కారానికి 'జమీన్ రైతు' పత్రిక కూడా ఆందోళన సాగించవలసియున్నది" అని శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు [illegible]నారు.

రజితోత్సవ [illegible]భ

అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు యిలా ఉపన్యసించిరి.

"సంపాదకుడుగా నేను నిర్వహిస్తున్న 'ఆంధ్రపత్రిక' దినపత్రిక విస్తృతిలో పెద్దది కావచ్చుకాని వయస్సులో చిన్నది. 'జమీన్ రైతు' పత్రిక స్థాపించునాటికి నేనింకా విద్యనభ్యసిస్తున్నాను. ఈ రజితోత్సవ కార్య

క్రమం నాకంటె పెద్దవారిచేత వహించుటకు ఏర్పాటు చేసియుండవలసింది. కాని రామానారాయుడుగారికి నాయందున్న వాత్సల్యంవల్ల యీ అధ్యక్షస్థానాన్ని వహించవలసిందిగా కోరినందున, వారి కోరికను ఆదేశంగా మన్నించి అధ్యక్షత వహించుటకు అంగీకరించాను. 'జమీన్ రైతు' కేవలం జిల్లాపత్రిక కాదు, యావదాంధ్ర దేశానికి సంబంధించినట్టిది. జమీన్ రైతు సమస్యలు పరిష్కరించబడుటకు, ఆందోళన సాగించుటకు ఏర్పడిన పత్రిక జమీందారీలరద్దుకు దారితీయువరకు విశ్రమించక తుదకు తన లక్ష్యాన్ని సాధించుకున్నది. కడకు "జమీన్ రైతు" తన జీవితాన్ని సార్థకం చేసికున్నది. ఇంకా అనేక ఘనవిజయాలు సాధించింది. రైతుసమస్యలు, యినాంరైతుల సమస్యలకు సంబంధించి జమీన్ రైతు పత్రిక మాకు ప్రామాణికం. వారం పత్రికోద్యమం క్రింద యినాంరైతుల గురించి సంపాదకీయం వ్రాయవలసివస్తే "జమీన్ రైతు" పత్రికను పరిశీలించాను. నేను "జమీన్ రైతు"ను అతిశ్రద్ధగా చదువుతాను. "జమీన్ రైతు" ను పత్రికగా, నెల్లూరు 'వాడే'ని తెలిసికోవచ్చు. మహారాష్ట్రలో అడ్వొకేటు యింటిమెంట్లు, కోర్టు పోటీలు మొదలగు పత్రికలు ప్రారంభించడం ఒక సాంప్రదాయమైంది. "జమీన్ రైతు" అలాంటి పత్రిక కాదు. "జమీన్ రైతు" ఒక మహోద్యమాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నది. అనేక ఘనవిజయాలను సాధించిన పత్రిక అది. బొంబాయిలో దరాల్ ప్రెసిడెంటు, సిమ్లాలో స్టాండర్డ్ పాయింటు లాగున నెల్లూరులో ట్రిబ్యూన్ కార్డు లాంటిది.

● తరువ 8 పేజీలో

సోడా గ్యాస్

50 పౌ॥ సోడాగ్యాస్ రు 23-0-0
40 ,, ,, 19-0-0
20 ,, ,, 9-0-0

ఖాళీ సిలిండర్లు వాపసుతీసికొని గ్యాసుతో పుంపుదుము

మారడుగు పెంచలయ్య శెట్టి & బ్రదర్సు

సంత పేట — నెల్లూరు

పాత్రుడుగారి **బాలసంజీవిని** [రిజిష్టర్డు]

పిల్లల లివర్ అండ్ ప్లీహ వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్. పిళ్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్

19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు-4. పోన్ నెం 85254 రు.

బ్రాంచి: 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణము

☞ అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును

::: క్షీర బల :::

: శివాతము — రక్తవాతము — కీళ్ళనొప్పులు

మున్నగు వాత వ్యాధులకు

డాక్టర్ సి. రామయ్యంగార్ను,

కిల్పాక్ మఠము — నెల్లూరు.

ఆరోగ్యానికి బలానికి

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

నరముల పటుత్వమును, కండ పుష్టిని, వీర్యవృద్ధిని కలుగచేయుటానిక్

ఆయుర్వేదాశ్రమం లిమిటెడ్
త్యాగరాయనగర్, మద్రాసు.17

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 29 of 1954. O. S. 206 of 1951.

(1) గొట్టిపాటి సుబ్బానాయుడుగారు—వాది
(1) రేపూరు వెంకటరంగయ్యవగైరా—ప్రతివాదులు

యీ క్రింద వుదహరించిన షెడ్యూలుదాఖలా ప్రతివాదుల తా॥ ఆస్తిని వాదులు యీలంకు కోరినందున వచ్చు యీలం 23-6-1954 తేదిన పై కోర్టువద్ద బహిరంగముగా వేలంవేయబడును.

షెడ్యూలు:- కావలి తా॥ ముసునూరు గ్రామములో ప్రతివాదుల తా॥ ఆస్తివివరం: (1) నె 353 పట్టాదాఖలా కోరుమాగాణి సర్వే నె 51/3 ద య 1-24 ట్లు సర్కారుపాటు రు 1000/- లు (2) డిటో పట్టా దాఖలా కోరుమాగాణి సర్వే నె 21-2/A ద య 1-69 ట్లలో సమిష్టిన య 0-80 ట్లకు హద్దులు: [తూ] అనుబమిసర భూమి [ద] రేపూరు రామకృష్ణయ్యగారిభూమి [ప] యీ నెంబరులోని రేపూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారిభూమి [ఉ] యీ నెంబరులోని రేపూరు వెంకటకృష్ణయ్యగారిభూమి. యీ హద్దులలోని య 0-80 ట్లు. సర్కారుపాటు రు 800/- లు (3) నె 353 ద పట్టాదాఖలా కోరుమాగాణి సర్వే నె 388/2-D ద య 0-60 ట్లు సర్కారుపాటు రు 600/- లు (4) డిటో పట్టాదాఖలా కోరు మాగాణి సర్వే నె 315/1 ద య 1-65 ట్లలో సమిష్టిన య 1-32 ట్లు సర్కారుపాటు రు 1300/- (5) డిటో పట్టా దాఖలా కోరు మెట్ట సర్వే నె 244/1.B ద తోట య 0-24 ట్లు సర్కారుపాటు రు 240/- లు (6) డిటో పట్టాదాఖలా కోరుమెట్ట తోట సర్వే నె 217/A-2 య 1-13 ట్లలో సమిష్టిన 1/3 భాగం య 0-37½ ట్లు సర్కారుపాటు రు 38/- లు (7) నె 90 ద పట్టా దాఖలా కోరుమెట్ట సర్వే నె 215/A య 0-21 ట్లలో సమిష్టిన య 0-12½ ట్లు సర్కారుపాటు రు 13/- లు (8) నె 358 ద పట్టా దాఖలా కోరు మాగాణి సర్వే నె 304/B ద య 0-78 ట్లు సర్కారుపాటు రు 800/- లు.

—రేపూరు వెంకటసుబ్బయ్య—వాదులవకీలు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

O. S. No. 14 of 1954.

వల్లపరెడ్డి వరదారెడ్డి ... —వాది.
తిరుమూరు వెంకటరమణారెడ్డి —ప్రతివాది.

యీ నెంబరున వాది ప్రతివాదిమీద ప్రామిసరీ నోటుపట్టి దావా వేసియున్నాడు. ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తం 10-4-1954 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆక్షేపణ వున్నయెడల పై కోర్టువారియెదుట వాయిదాలోగాన హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—కె. వి. రమణారెడ్డి — వాదిఅడ్వకేట్.

సినిమాపత్రికా రచయితల సంఘం ఏర్పడాలి

(2-వ పేజీ తరువాయి)

ఘంటుంది" అంటూ అడిగాడు రామబ్రహ్మం. సినిమా రంగంలోని అభ్యుదయవాదుల వాణి బయటికి వినపడాలంటే తప్పకుండా ఒక సినిమాపత్రిక వుండాలన్నాడు రామబ్రహ్మం. కవి సముద్రాల యజ్ఞనారాయణశాస్త్రి పెట్టుబడితో 'చిత్రకళ' తెలుగు సినిమా మాసపత్రికను వెలువరించాను. దానికి నేను సంపాదకుణ్ణి. తెలుగులో మొట్టమొదటి సినిమాపత్రిక 'చిత్రకళ'. దాని తరువాత నుమిశెట్టి శ్రీనివాసరావు సంపాదకత్వాన 'తెలుగుటాకీ', పి. సీతారామయ్య అధ్వర్యాన 'రూపవాణి', దన్నా సుబ్బారావు సంపాదకత్వాన 'చిత్ర' తెలుగులో వెలువడ్డ మాసపత్రికలు.

ఆనాటి శక్తి కలతో వెలువరించిన యీ పత్రికలన్నీ తెలుగుసినిమా పరిశ్రమయొక్క, కళయొక్క గౌరవప్రతిష్టలను యినుమడింపచేస్తూ కళాజీవులలోని నిద్రాణశక్తిని విజృంభింపచేశాయి. ఆర్థికంగా యీ పత్రికలు ధన్యాత్మకాలు కాకపోయినా అంటూగూడా యివి సినిమారంగంలోని అభ్యుదయవాదులకు తోపును, ఊపిరిని యిచ్చాయి. నవనవోజ్వల భావప్రదీపకులగు పత్రికా రచయితలు, విమర్శకులు చాలామంది వెలిశారు. 1938 నుండి 1942 వరకు తెలుగులో సినిమా పత్రికలు సుమారు ఒక డజను వరకు వెలిశాయి. 'పెంకిపిల్ల', '[illegible]', '[illegible]కథామి' 'సూర్యప్రభ', 'చి[illegible]', 'కళ', 'తెలుగుసినిమా' యివి తెలుగులో రెండవ శ్రేణిగా వెలిసిన సినిమా పత్రికలు. ఈ పత్రికల సేవాఫలితంగా పత్రికాదృష్టిలో సినిమా పైకి లేచింది.

1942 లో అనుకుంటాను. బెంగాల్ లో, బొంబాయిలో ఫిల్ము పత్రికా రచయితల సంఘాలు బయలుదేరాయి. వాటిగాలి మద్రాసుకు కూడా తగిలింది. అప్పుడే ఆంధ్రఫిల్ము పత్రికా రచయితల సంఘం ఏర్పడ్డది. దానికి నేను అధ్యక్షుణ్ణి. 'రూపవాణి' సంపాదకుడు సీతారామయ్య, డాక్టర్ అప్పారావు ఉపాధ్యక్షులు. 'చిత్రవాణి' సంపాదకుడు పెద్దిబోయిన ప్రసాదరావు, 'పెంకిపిల్ల' సంపాదకుడు రాఘవరావు, అడుసుమిల్లి రామకృష్ణయ్య కార్యదర్శులు. ఈ సంఘంయొక్క ఆధ్వర్యాన ఫిల్మ్‌లెట్ ఆంధ్రదేశమంతటా నడుపబడ్డది. 1941లో ఉత్తమనటికి, ఉత్తమనటునికి, ఉత్తమ చిత్రానికి, ఉత్తమ దర్శకునికి ఆంధ్రఫిల్ము పత్రికా రచయితలసంఘం అభినందన పత్రాలర్పించింది.

ఇంతలో రెండవ ప్రపంచమహాయుద్ధం ప్రారంభం కావడంచేత సినిమా జీవులతో పాటు సినిమా పత్రికలకాయుష్షుకూడా చెల్లి కాకుండా, పుట్టగొడుగులుగా తయారయ్యాయి.

తిరిగి 1944 లో తెలుగు సినిమాపత్రికలు పునఃప్రారంభానికి నడుంకట్టాయి. అప్పటినుంచి యిప్పటివరకు - అంటే యీ పదేళ్ళలో వెలసి పోయినవాటినీ, ఉన్నవాటినీ కలిపి ఒక పాతిక దాకా లెక్క తెయ్యొచ్చు. వీటిల్లో 'తెలుగు సినిమా'ను, 'రూపవాణి'ని, 'తెలుగుతెర'ను అగ్రతాంబూలాలు నిరభ్యంతరంగా పెట్టవచ్చు. ఏ యస్. కె. వారి 'సినిమా', ఎ. వి. కృష్ణమూర్తి 'చిత్రలోకం', గోవరాజు రామారావు 'చిత్రభూమి' నాకు తెలిసినంతవరకు యిప్పుడు నిర్విఘ్నంగా వ్యాప్తిలోవున్న తెలుగు సినిమా పత్రికలు. దినపత్రికలతోపాటు వారపత్రికలు, మాసపత్రికలుకూడా మొదటినుంచి సినిమా కళాభ్యుదయానికి, పారిశ్రామికాభ్యుదయానికి దోహదం చేశాయి. వా[illegible]కల్లో 'జమీను రైతు', మాసపత్రికల్లో [illegible]యంలో చేసిన, చేస్తున్నకృషి [illegible].

1948లో సినిమాపత్రికలుగాకుండా సినిమా సాహిత్యంకూడా కళాభ్యుదయానికి, పారిశ్రామికాభ్యుదయానికి ఎంతో తోడ్పడ్డదని చెప్పాలనుంటుంది. సర్వాంగ విమర్శతోగూడుకొన్న పుస్తకం 'ఆంధ్రాహాలీవుడ్' ఆ సంవత్సరంలోనే ప్రచురితమయింది. దానికి రచయితను నేను. 'తెలుగు సినిమా వెలుగులు' ఇంగ్లీషులో "లూమినరీస్ అఫ్ తెలుగు ఫిల్మ్‌డమ్" అన్న పుస్తకాలుకూడా నేనే వ్రాశాను. ఇవి తెలుగు సినిమారంగంలోని పెద్దలు, చిన్నల జీవితాలనేగాకుండా తెలుగుసినిమా పారిశ్రామిక చరిత్ర కావ్యప్రపంచానికి అందించాయి. ఇవి గాకుండా తె. క్కే. టి. సూరిచే రచింపబడ్డ 'సినిమాటెక్నిక్', కంచిభట్ల కృష్ణమూర్తిచే రచింపబడ్డ 'ఫిల్మ్ టెక్నిక్' పుస్తకాలు సినిమా సాంకేతిక శాస్త్రాన్ని ప్రజలకు అందజేశాయి. వీరంకి రామారావు 'ఫిల్ము డైరీ', అడుసుమిల్లి వెంకటేశ్వరరావు 'చిత్రలోకం', యమ్. డి. ప్రసాద్ 'చిత్రకళ' యిటు సినిమాజీవుల - అటు సినిమా అభిమానుల మెదడుకు మేత పెట్టాయి.

తక్కిన అన్ని హంగులు ఉండేనూ కూడా తెలుగు సినిమాపత్రికలు ఆర్థిక స్తోమతు లేకపోవడంచేత మొదటి నుంచీ ఒడుదుడుకులకు లోనవుతూవచ్చాయి. పాఠక లోకం కంటె చిత్రాలకు సంబంధించిన వ్యాపారప్రకటనలమీదనే యివి ఆధారపడడంచేత సుస్థిర ప్రశాంతజీవితాన్ని యివి గడపలేకపోయాయి. పోనీ యీ ప్రకటనలమీదైనా సరియైన ఆదాయం వీటికి వుట్టేదిగాదు. డబ్బుతిన్న చిత్ర నిర్మాతలు తిరిగి అగపడకుండా పలాయన మంత్రాన్ని పఠించడమే దీనికి కారణం.

తెలుగు సినిమారంగంలోని పత్రికారచయితలకు, విమర్శకులకు అనుభవం, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం చాలా తక్కువని కొందరు చిత్రనిర్మాతలు అంటారు. వీళ్ళ అభిప్రాయంతో నేను సంపూర్ణంగా ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. తెలుగు చిత్రనిర్మాతలకు, యితర కళాజీవులకు ఎంత అనుభవమున్నదో, ఎంత సాంకేతిక పరిజ్ఞానమున్నదో అంతవుంది సినిమా పత్రికారచయితలకు, విమర్శకులకు అని నా అభిప్రాయం. తెలుగు సినిమాపరిశ్రమ పుట్టుకనుంచీ పెరిగిన తీరును చారిత్రకదృష్టితో చూస్తే అందరూ నా అభిప్రాయంతో ఏకీభవించగలుగుతారు.

సినిమారంగంలోని "మంచి"కి గాకుండా "చెడు"కు ప్రాముఖ్యతనిస్తూ చాలామంది రచయితలు తమ కలాలను కలుషితం చేసుకుంటున్నారని కొందరు సినిమాపెద్దలు ఘోష పెడుతున్నారు. ఈ ఘోషలో నిజంలేదని చెప్పడానికి వీల్లేదు. రచయితల్లో విమర్శకుల్లో కొందరు "నల్లగొర్రెలు" లేకపోలేదు. కాని వీరిసంఖ్య ఏ విధంగా చూసినా చిత్రనిర్మాతల్లోని "నల్లగొర్రెల" కంటె తక్కువగానే వుంటుందని నా వాదన.

తెలుగు సినిమారంగంలోని పత్రికా సంపాదకులు, రచయితలు, విమర్శకులు - ఏ కొద్దిమందో తప్ప తక్కినవారంతా మొదటినుంచీ తమ శక్తిసామర్థ్యాల్ని వినియోగిస్తూ సినిమా కళాభ్యుదయానికి, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి నిర్మాణాత్మకంగా తమ కలాలను నడిపారని నేను చెప్పగలను. సినిమా పరిశ్రమకు, కళకు యీనాడు యింత సభ్యత, సంస్కారం, గౌరవం అబ్బాయంటే దీనికి కారణం యీ కలంవీరులేనని చెప్పాలి. సినిమాలో "కళ" వ్యాపారతత్వంమీద బలిగాకుండా ఇంకా వుండీ ఉంటే దానికి వివిధ పత్రికలవాళ్ళు కారకులని చెప్పాలి. తెలుగుసినిమా పరిశ్రమయొక్క చరిత్రలో ముఖ్య విభాగానికి పత్రికా ప్రపంచం చేసిన సేవ గణనాతీతం. ఈ సేవను గుర్తించకపోవడం చరిత్రనే గుర్తించకపోవడంగాకుండా మనల్ని మనమే మోసపుచ్చుకున్న వాళ్లమవుతాము.

తెలుగుదేశంలో సినిమా పత్రికా రచయితలకు, సంపాదకులకు నావొక మనవి. చిత్రనిర్మాతలు, పంపిణీదార్లు, ప్రదర్శన శాఖాధికారులు ఎల్లా సంఘాలుగా ఏర్పడ్డారో అల్లాగే వీరుకూడా ఒక సంఘంగా ఏర్పాటు కావాలి. సినిమా పరిశ్రమయొక్క, కళయొక్క వివిధ పరిణామ దశలను వీరు శాస్త్రీయ దృష్టితో చూస్తూ తీర్మానాలద్వారా తమ అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చాలి. తక్కువ అంతస్థులో వెలువడుతున్న సినిమా విమర్శలను, రచనలను వీరు నిష్పాక్షికంగా ఖండించాలి. ఇల్లాచేస్తే సినిమా పత్రికా రచయితలు తమ వ్యక్తిత్వాన్ని కాపాడుకోగలుగుతారు.

Atlas Diesel

Atlas Diesel

COMPRESSED - AIR EQUIPMENT
VULCAN TRADING COMPANY Ltd.

* * *

స్వీడన్‌దేశములో తయారుచేయబడిన "అట్లాస్ డిసిల్" పనిముట్లు మైనింగు పనులకు ప్రపంచములో ప్రఖ్యాతి చెందియున్నవి.

వల్కన్ ట్రేడింగ్ కంపెనివారు యీ పనిముట్లను మనదేశములోనికి దిగుమతి చేసి విక్రయించుచున్నారు.

కంప్రెసర్లు, జాకీలు, జంపర్లు, హోసు పైపులు, కప్లింగులు, క్లాంపులు, స్పేర్ పార్ట్సు మొదలైనవి యీ క్రిందివారి వద్ద మదరాసు ధరలకు దొరుకును.

మైనింగ్ ఎక్విప్‌మెంట్ కంపెని,
10, పోస్టాఫీసురోడ్డు,
గూడూరు

పంచాంగం

ఏప్రెలు 4 తేదీ మొదలు మే నెల 2 తేదీ వరకు చైత్రమాసము. యీ మాసమున శుక్లపక్షమున తిథి వృద్ధియై కృష్ణపక్షమున క్షీణించుట వలన ధాన్యము పంటపై దండిగా యుండును. గాలి విశేషముగా యుండును. మేఘములు గర్భములు బాగా ధరించును. అప్పుడప్పుడు భయసూచకములు, కలహములు కలుగును. రాజ గురువులు ఏకరాశి సంచారము వలన జలచంద్ర సంయోగకాలంబున ప్రథమ వృష్ట్యారంభమగును.

— ఏప్రెలు తిథులు —

10 శని అష్టమి రా 3.13. పునర్వసు రా 3.13
11 ఆది నవమి రా 2.52. పుష్యమి రా 3.32
12 సోమ దశమి రా 2.58. ఆశ్లేష. తె 4.13
13 మంగళ ఏకాదశి రా 3.37. మఖ తె 5.37
14 బుధ ద్వాదశి తె 4.43. పూర్వఫల్గుని 24
15 గురు త్రయోదశి 24, పూర్వఫల్గుని ఉ 7.28
16 శుక్ర త్రయోదశి ఉ 6.21. ఉ ఫల్గుని ఉ 9.37

మరా:- ఏప్రెల్ 18 తేది మంగళవారం రాత్రి 9.0 గంటలకు [illegible] రాశిలో ప్రవేశించును, [illegible].

— నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

చిరాభ్యుదయములతో వర్ధిల్లాలె!

- 'జమీన్ రైతు'కు ప్రముఖుల శుభాకాంక్షలు

'జమీన్ రైతు' రజతోత్సవముల సువార్త వం ఇప్పుడే చేరినది. సంతోషము. 25 సం॥ మీ పత్రికా కీర్తి భాషాకీర్తి చరితార్థమైనవి. మహానాయకులతో నాటిన చిరుమొలక, వటవృక్షమైనది. [illegible] పల్లెలను తెలుగుపల్లెలను [illegible] పూలించుకొనుచున్నవి. ధన్యులయినారు. గాడి గట్టి, కొడిపట్టి తెలుగునేలలు దున్ని తీయని జలాలు పారించి, ముక్కారు పంటలు పండించి జమీన్ రైతు కేకాదు భారత రైతుకే క్రొంగొత్త జీవకళలను నడిపించినది మీ జమీన్ రైతు. భారతీయాధ్యయనమునకు మీ పత్రిక చేసిన సేవ కొలతలకందనిది. నెల్లూరుజిల్లాకు జమీన్ రైతు పత్రిక మణిపూస. ప్రతిజిల్లాకు ఇట్టి పత్రిక ఒకటి ఉన్న యెడ ఆ జిల్లాచరిత్ర జాతిచరిత్ర [illegible] తెలిగొందగలదు.

ఇట్టి అమూల్యమైన జాతిసేవలో స్వర్ణోత్సవములు వజ్రోత్సవములు జరుపుకొనగలదని ఆశిస్తున్నాము. ప్రముఖుల అధ్వర్యమున జరుగుచున్న రజతోత్సవములు జయప్రదములై జమీన్ రైతు పత్రిక చిరాభ్యుదయములతో వర్ధిల్లుగాక! వివిధనాయకుల [illegible] ఆహ్వానించి వందన తాంబూలముల గౌరవించు చున్న మీ సదుద్యమము విజయవంతమై, సమస్తాంధ్ర సుప్రసిద్ధ సింహపురి క్షేత్రమునుండి తీవలుపారి పూవులుపూసి రాయలసీమ [illegible] పూవుల రత్నాల పూలలసేయుచూ ఆంధ్రజనని నారాధించుగాక! ఇదే సదా మా శుభాకాంక్షలు. అందరకు అభివాదములు.

—దోణంరాజు లక్ష్మీబాయమ్మ,

❊

ఎంతోకృషి, త్యాగము ....

“నేడు రజతోత్సవం జరుపుకొనే స్థితికి పత్రికను మీరు అభివృద్ధి చేసినందుకు నేనెంతో గర్వపడుతున్నాను. పత్రికానిర్వహణకు మీరు ఎంత కృషి, త్యాగము గావించినది నాకు తెలుసును. ఆంధ్ర ప్రజానీకానికి సేవచేయుటకు భవిష్యత్తులో 'జమీన్ రైతు' మరింత పురోగమిస్తుండాలని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఇంతటి ఘనకార్యాన్ని సాధించిన మీకు యీ సందర్భంలో నా హృదయపూర్వక అభినందన లందజేస్తున్నాను”

—బి. యన్. రెడ్డి,
(వాహినీప్రొడక్షన్స్ లిమిటెడ్)

❊

ధనాఢ్యులను సరకుచేయలేదు

“......చిరకాలమునుండి 'జమీన్ రైతు' పత్రికద్వారా మీరు, మీద్వారా 'జమీన్ రైతు' పత్రిక కర్షకలోకమునకు చేయుచున్న సేవ ప్రశంసనీయము. జమీందారు దృక్పథముతో నడవబడుచు, ధనాఢ్యుల సరకుగొనక రైతు ప్రపంచముయొక్క బాగోగులనే దృష్టియందిడుకొని, సత్ప్రమార్గమున నడపబడుచున్న మీపత్రికను బుద్ధిజీవులు చిరాయువు [illegible] కోరుచున్నారు.

—డాక్టర్ ముల్పూరు రంగయ్య,
([illegible])

❊

మార్గదర్శకంకావాలి

“......జిల్లాపత్రికలలో మన ఆంధ్రదేశమున పేరుగన్న పత్రికలు రెండేరెండు— కృష్ణాపత్రిక, జమీన్ రైతు. ఆ కర్షకజీవనుల వివిధ కష్టములతో, గత 25 సంవత్సరములనుండి ఆంధ్రప్రజాసేవ చేయుచున్న మీపత్రిక ఇంకాఇంకా అభివృద్ధిపొంది, ఇతర పత్రికలకు మార్గదర్శి అవుతుందని నా దృఢవిశ్వాసము. మా అన్నగారు కీ॥ శే॥ న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు యీనాడు జీవించియుంటే ఎంత ఆనందించి వుండేవారో!

— న్యాయపతి రాఘవరావు,
("బాల" సంపాదకుడు).

❊

ఈ ఆనందాన్ని మేమూ పంచుకుంటాము

“......తెలుగు రాష్ట్రములో పరిస్థితులు ప్రకటింపబడి అవిచ్ఛిన్నముగా సాగుచున్న వారపత్రికలలో ఏబది సంవత్సరములు దాటిన 'కృష్ణాపత్రిక' ఒకటున్నది. ఇరువదియైదు సంవత్సరములు నిండినది మీ పత్రికేనని మా అభిప్రాయము.

“పత్రికా నిర్వహణములో సంబంధముగల వారెల్లరికీ ఇది గర్వకారణము. మీ పత్రికా నిర్వాహకులతో పాటు మేముకూడా ఆ ఆనందమును, ఈ గర్వమును పంచుకొనుచున్నాము.

“ఈ శుభసమయమున మా హృదయపూర్వకమైన అభినందనములు అందజేయుచు, 'జమీన్ రైతు' పత్రిక దినదినాభివృద్ధి గాంచుచు ఇంకను ఎక్కువ పలుకుబడిని సంపాదించి సర్వతోముఖముగ ప్రజాసేవ చేయు పటుత్వ [illegible] దేవుని ప్రార్థించు చున్నాము.

—సి. రామకృష్ణ
('భారతజ్యోతి' సంపాదకుడు, కడప)

❊

సర్వతోముఖముగు సంచలనం కల్గించింది

“......ఇరువదియైదు సంవత్సరములు నిరంతరాయముగా వారపత్రికను నడుపగలిగిన మీ ఉత్సాహము, మేధాసంపద ప్రశంసనీయములు.

“నిర్భయము, శాంతము, సుస్థిరమునగు ఆంధ్ర సాహిత్య, నాటక, కళ, రాజకీయ, వైజ్ఞానిక రంగములలో సింహపురి [illegible] రాంధ్రమున పేరెన్నిక గన్న [illegible] మీ పత్రిక సర్వతోముఖముగు సంచలనమును, అభివృద్ధిని కలిగించి, ఆయారంగములలో నెల్లూరు మండలముయొక్క సంపూర్ణ తేజః స్ఫూర్తికి తోడ్పడినది.

“రజతోత్సవ సందర్భమున వివిధ [illegible] ఆంధ్ర రాజకీయ నాయకుల [illegible] నిలుపగలిగిన మీ సామర్థ్యము [illegible] కృషి ఫలితమును చాటుచున్నది.

“మీకు మీ పత్రికకు భగవానుడు చిరాయువు నొసగుగాక!”

—పోలవరపు రామబ్రహ్మం
రచయిత, అడ్వొకేటు, రేపల్లె.

❊

రాజును, పేదను ఏకసూత్రంపై నడిపించింది

[illegible] కష్టజీవులకు పేదరైతు గొంతు [illegible] నిల్చి ముక్తకంఠంతో పాతిక సంవత్సరాలుగా ఎలుగెత్తి చాటుతూ రాజును, పేదను ఏకసూత్రంపై నడిపించే మీ పత్రికా నిర్వహణ ఉత్కృష్టమైనది ...... 'జమీన్ రైతు' స్వర్ణోత్సవము జేసుకోగలదని ఆశిస్తాను.

—శిష్టుఅమరీష్
(అరుణ పబ్లిసిటీస్-విజయవాడ)

❊

నాకూ గర్వకారణమే

“తెలుగు ప్రజల పండుగనాడు, 'జమీన్ రైతు' రజతోత్సవం జరుపుకుంటున్నదంటే దాని వ్యవస్థాపకులకు మీకు, నిర్వాహకులతో పాటు, కొంతకాలం ప్రధాన సంపాదకుడుగా వ్యవహరించి, దాని కష్టసుఖాలను మీతో పాటు పంచుకున్న నాకుకూడా గర్వకారణం

“'జమీన్ రైతు' యధారీతి నెల్లూరుజిల్లాలో నైతేనేమి ప్రజా సమస్యల పరిష్కారంలో అకుంఠితదీక్షతో, [illegible] నిలిచి పోరాడుతూ [illegible] ప్రజాసేవచేయాలనీ యీ రజతోత్సవ సమయాన హృదయపూర్వకంగా ఆశిస్తున్నాను.

—పి. జి. కె. రెడ్డి

❊

అన్నిరంగాలలో విజయాన్ని సాధించాలె!

“......గత పాతిక సంవత్సరములనుండి 'జమీన్ రైతు' పత్రికలకు చేసిన సేవ చిరస్మరణీయము. జమీన్ రైతుల సమస్య [illegible] విశ్వసించుచున్నాను. భావికాలములో యీ పత్రిక సాంఘిక, నైతిక, వైజ్ఞానిక, రాజకీయ రంగములలో కూడా యిట్టి జయమును అచిరకాలములో సాధించుగాక!

“...ప్రస్తుతము ఆంధ్ర రాజకీయరంగంలో ఏకత్వమున్నప్పటికీ అనైకమత్యమునకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యమిచ్చుచున్నందువల్ల [illegible] చున్నాము. అచిరకాలములో భిన్నపక్షముల సహాయము మీ పత్రికమూలమున సాధించబడుగాక యని మేము ఆశించుచున్నాము.

“ఈ రజతోత్సవములో వివిధపక్ష ప్రముఖ రాజకీయవేత్తలు ఏకముఖముగా పాల్గొనుటయే ఐక్య సంధానమునకు శుభసూచనమని విశ్వసించుచున్నాము.

—పిసుపాటి వెంకటసుబ్బయ్య,
([illegible] తాలూకా అభివృద్ధిసంఘం)

❊

టెలిగ్రాములు

కలకత్తానుండి శ్రీ సి. వి. రెడ్డి, మద్రాసునుండి ఆయుర్వేదాశ్రమం లిమిటెడ్ వారు, [illegible] శ్రీ కస్తూరి శివరావు, [illegible] రజతోత్సవ విజయాన్ని ఆకాంక్షిస్తూ సందేశాలు పంపారు.

—

ప్రభాతప్రెస్-నెల్లూరు
ఆహ్వానపత్రికలు — రబ్బరు స్టాంపులు, లితోప్రింటింగ్ — కలర్‌ప్రింటింగ్, పుస్తకములు — పెండ్లిపత్రికలు
అన్నిరకాల అచ్చుపనులు

డోంగ్రేగారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు
పుష్టియున్ను బలమున్ను
ఆరోగ్యమునిచ్చును

కుష్ఠు — బొల్లి
వగైరా మేహముచ్చలు — సెగ — సవాయి
వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.
[illegible] ఉచితం.
జి. వి. రెడ్డి & కో., [రిజిష్టర్డు]
"ఆయుర్వేదాశ్రమము"
గోపాలపురం :: [illegible] బజారు.

అందాన్ని—ఆనందాన్ని
రెంటినీ యివ్వగలదు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి & సన్సు
నగలవర్తకులు
చిన్నబజారు — నెల్లూరు.

ఫార్
డాక్టర్లు ఎక్కువ లాభదాయకమైనదిగ వివరములకు నేడే వ్రాయుడి.
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: ది ఆల్బెర్టుహౌస్, గుడివాడ

'రంగా భవనం', 'కనకమ్మ సదనం' ప్రారంభించి మహాసభలో పుపన్యసిస్తున్నారు శ్రీ లచ్చన్న. సభాధ్యక్షులు శ్రీ రామిరెడ్డిగారినికూడా యిందు చూడవచ్చు

'జమీన్ రైతు' కార్యాలయంలో శ్రీ కలాపేర నెలకొల్పబడిన గ్రంధాలయానికి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం చేస్తున్నారు.

'జమీన్ రైతు' రజతోత్సవ మహాసభలు

(౧ వ పేజీ తరువ)

జమీన్ రైతు విమర్శలు నాకెప్పుడూ తప్పుగా తోచేవి కావు. ఒకే ఉద్యమంలో నాయుడు గారూ, రంగా గారు కలసి పనిచేసినా, వారెంత సన్నిహితులైనా, స్నేహితులైనా రామానారాయుడు గారు పత్రికా సంపాదకుడుగా రంగా గారిని విమర్శల గురిచేసిన సందర్భాలనేకం వున్నవి. పత్రికా సంపాదకుడుగా నిష్పక్షపాతంగా వుండాల అనే నీతిని మాకందరికీ, యీ తరం సంపాదకులకు నాయుడుగారే బోధించారు. ఆనీతిని పాటించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నాము. నాయుడు గారు గొప్ప సాహసకార్యాన్ని వహించారు. పత్రికారచన చాలాకష్టం. కొన్ని పొరపాట్లు, అపార్థాలు దొర్లుతూ వుంటాయి. అందుచేత కొన్ని కష్టాలకు పత్రికా సంపాదకుడు గురికావలసి వస్తుంది. దినపత్రిక సంపాదకుడుగా నేనెలాగో నిర్వహించుకు పోతున్నానుగాని, వారపత్రికను నిర్వహించడం నాకు సాధ్యంకాదు. దానికెంతో కార్యదీక్ష, తత్పరత కావాలి. ఆంధ్ర వారపత్రికలలో జమీన్ రైతు తిలమానికం వంటిది. "జమీన్ రైతు" పత్రిక అనేకవిధాల విశిష్టమైనది. వివిధ రాజకీయ శాఖలకు చెందిన రంగా, లచ్చన్న, గోపాలరెడ్డి గారలు యీ రజతోత్సవంలో సమానోత్సాహంతో, సమైక్యతతో పాల్గొనడం "జమీన్ రైతు" విశిష్టతను చక్కగా చాటుతున్నది. 'జమీన్ రైతు' కు ఇది విజయోత్సవం. 'జమీన్ రైతు' పత్రిక యీలాంటి వుత్సవాలు అనేకం చేసుకోవాలని, అది ఘనవిజయాలు సాధించాలని కోరుతున్నాను." అని శ్రీ నార్ల వెంకటేశ్వరరావు గారు పలికినారు.

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు గారు అప్పు విషయం ప్రస్తావిస్తూ యీ అప్పు బెడదను తీర్చడానికి అందరూ సహాయపడాలని సభవారినుద్దేశించి విజ్ఞప్తి గావించారు.

ఆచార్య రంగా

తరువాత రంగా గారు సభనుద్దేశించి ప్రసంగించారు.

"నాయుడు గారిలాగున నాకు ధైర్యంలేదని మాట్లాడారు. నాకుమాత్రం ఆ ధైర్యంలేదు. ఈ రజతోత్సవం ఆంధ్రదేశానికంతటికీ సంబంధించిన ఉత్సవం. అఖిలభారతదేశంకూడా జరుపుకోవాల్సిన ఉత్సవం. మహాత్మాగాంధిగారు మన దేశాన్ని నిర్వహించుతున్నప్పుడే మనకు స్వరాజ్యం వచ్చేటట్లుగా చేసిన ఉద్యమంలో రామానారాయుడు గారు పుట్టించిన 'జమీన్ రైతు' ఉద్యమం జన్మించింది. యిందుకు కారణం! మొదట నాయుడు గారు, నేను స్థాపించిన జమీన్ రైతు ఉద్యమానికి అనేకులు సహాయపడి అనుకున్నారు. కాని అదొక మహోద్యమంగా వెలసింది. ఆ కృష్ణాజిల్లాలో, జమీందార్ల దౌర్జన్యం హింసా కాండ జరుపుతున్న రోజులలో, గొలుసుపాలెం, గోలకపాలెం అనుచున్న రోజులలో రామానారాయుడు నా పక్షాన, నా ప్రాణం. ఆ కాలంలో నెల్లూరువారికి నా ప్రాణంపోతుండి నారు. నెల్లూరువారు, ప్రకాశంవంటి నాయకులు, నెల్లూరు వీరజానాలు గర్వించదగిన ఉత్సవము.

"ప్రతిఏటా జరిగే తిక్కన వార్షికోత్సవం, చిన్న చిన్న జరుపుకొన్న వేదం వేంకట రాయశాస్త్రి శతాబ్ది మహోత్సవంతోపాటు నెల్లూరు మండల ప్రజలు యిప్పుడు "జమీన్ రైతు" రజతోత్సవం జరుపుకోవడం ఎంతో గర్వకారణమైన విషయం. నెల్లూరువారికి ఒక ప్రత్యేకశోభ గా గోచరిస్తున్నది. వారికి కవిత్వమంటే ఎంత ప్రీతి! ఒక్కొక్కప్పుడు నెల్లూరే ఆంధ్రదేశమనిపిస్తోంది - చెప్పుకుంటున్న మాటలనుబట్టి, చేసుకుంటున్న ఉత్సవాలనుబట్టి. తిట్లు చెప్పడంలో రామానారాయుడికి మించిన వారులేరు. బలేబలే తిట్లు, ఉపాధ్యాయుల తిట్లు చెప్పగలరు నాయుడు. నాయుడు గారు తాం బాలం వేసుకొంటే చూడాలనిపిస్తుంది నాకు. ఆయన తాంబూలం ఒక ప్రత్యేకత. నాయుడు గారు సులభంగా నవ్విస్తారు. నవ్వించడంలో తెనాలిరామకృష్ణుడంతటివాడు. నాయుడు తిట్లలో మొనగాడు. ఎవ్వరినైనా తిట్టాలంటే జంకూగొంకూ లేకుండా అందరినీ తిట్టుతాడు. రామానారాయుడు గారి తిట్లు ఛలోక్తులుగా చాలావుండి. వివర్శలలో కూడా బహుశోభగా నాయుడు. ఎవరిని తిట్టలేదీ మహానుభావుడు! గోపాలరెడ్డిని, పమ్మూ, వార్లను అందరిని తిట్టాడు రామానారాయుడు గారు తన పాత్రికేయ జీవితంలో. తిట్టో గాడులను, కవులను, లాయర్లను, రైతులను అందరికీ చెందినది 'జమీన్ రైతు' పత్రిక. జమీన్ రైతు సృష్టికర్త, దాని ప్రాణం రామానారాయుడు. సాగసుగా మాటలు చెప్తాడు, సొంపుగా వ్రాస్తాడు నాయుడు గారు. సోదరులైన శ్రీ గోపాలరెడ్డి గారికంటె బాగా వ్రాయుస్తాడు. నాయుడు గారిమీద నాకు ప్రేమ. మెం గార్లు ప్రేమించుకుంటాం. అని పొరపడ కొద్దు. వాస్తవంగా మా యిద్దరిమధ్య ప్రేమవుంది. ఆ ప్రేమ రైతులను సేవించడంలోనే. పత్రికా సేవలో నాయుడు గారు చెల్లించుకూడా తినవలసివచ్చింది. అనేక కష్టాల నెదుర్కొన్నాడాయన. కాలక్షేపానికి రిచిన సంపాదకుడు కాదు. కార్లన్నీ యింకా చెల్లు తినలేదు కాబట్టి సరియైన సంపాదకుడు కాలేదేమో! రామానారాయుడు గారు చెప్పలేదు కోటేదు. కాని సారధి, శ్రీరామమూర్తి అను యిద్దరు బిడ్డలను పెంచి పోషించి నా కోసం చేశాడు. వారిని జాగ్రత్తగా చూడవలసిన బాధ్యత నామీదవుంది. అప్పుడప్పుడు రామానారాయుడు గారిపై నాకు కోపం వస్తుంది. మేము అప్పుడప్పుడు విభేదిస్తూవుంటాముకూడా. నా పాలసీ వేరు, ఆయన పాలసీ వేరయినాయికూడా. నాయుడు గారు గోపాలరెడ్డిమనిషి అయ్యారు. కాని మధ్య మధ్య నావైపు తిరుగుతారు. జమీన్ రైతు నా సొత్తు, గోపాలరెడ్డి గారి సొత్తుకాదు. మా అందరి సొత్తూను. అని శ్రీ రంగా గారు వుద్ఘాటించారు.

సభా ప్రారంభములో శ్రీ పండితారాధ్యుల నాగేశ్వరరావు అస్వస్థులైయున్నందున రాలేకపోయిరి. కాపున వారు వ్రాసి పంపిన ప్రారంభోపన్యాసమును జమీన్ రైతు ఆసి స్టెంటు ఎడిటరు శ్రీ వూరాపిరి పార్థసారధి గారు చదివారు. దానిని యీ సంచికలో వేరొకచోట ప్రచురిస్తున్నాము.

ఆంధ్ర రాజధానినుండి, దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలనుండి ప్రముఖ ఆంధ్రులు రజతోత్సవ సమయమున జమీన్ రైతుకు అందజేసిన శుభాకాంక్షలు, సందేశాలను సబ్ ఎడిటరు శ్రీ యస్. గోపాలకృష్ణయ్య గారు చదివారు. ఆ సందేశాలలో భారత రిపబ్లిక్ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణయ్య, కేంద్ర కార్మిక మంత్రి శ్రీ వి. వి. గిరి, మధ్యప్రదేశ్ గవర్నరు శ్రీ భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య, ఆంధ్రమంత్రులు శ్రీ టి. విశ్వనాధం, యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు ప్రభృతులు పంపిన సందేశాలు ముఖ్యమైనవి. సభలో చదువబడ్డాయి. అనేకులు రజతోత్సవం జయప్రదం గావాలని సందేశాలు పంపించారు. (వాటిని వేరొకచోట ప్రచురిస్తున్నాం).

శ్రీ రామానారాయుడు గారు స్వీయప్రసంగం లో 'జమీన్ రైతు' పత్రిక విశేషాలను వర్ణించారు. 'జమీన్ రైతు' ఇప్పటి లక్షల రూపాయలు ఇవ్వటికి ఖర్చు కాలడిందని, అనేక ఇబ్బందులతో నిర్వహింపబడిందని, అప్పు వుండేదని కార్యాలయం నిమిత్తం భవనం కావడం జరిగిందని, 'జమీన్ రైతు' కు స్వంత భవనం, స్వంత ప్రెస్సు కలదని, యింకా ఎనిమిదివేలరూపాయలు అప్పు లకు అప్పుయిచ్చి సహాయం చేసారని, యీ ఋణ విమోచనకై బుచ్చిరెడ్డిపాలెం వాస్తవ్యుడు శ్రీ బెజవాడ శిరోమణిరెడ్డిగారు రు 3000 లు. సహాయపడుటకు వాగ్దానం చేసియున్నారని, మరొకరు వెయ్యి రూపాయలు యిచ్చియున్నారని, యస్. బాలకృష్ణారెడ్డిగారు రు 25 లు విరాళం పంపారని చెప్పారు. ప్రజలుకూడా ఇతోధికంగా సహాయపడి 'జమీన్ రైతు' ను ఆదుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

రజతోత్సవ సభల అనంతరం చిరంజీవి ఉషారాణి, వల్లి నృత్యం చేశారు. నృత్యాన్ని చక్కగా ప్రదర్శించినందుకు కుమారి ఉషారాణి శ్రీ రామానారాయుడు గారు పుష్పహారాలంకృతులం చేశారు. చదువు కొన్నప్పటి నుంచి చిన్న దైనా అమితోత్సాహంతో నృత్యప్రదర్శనం గావించిన కుమారి వల్లిని, నెల్లూరుపురంలో నృత్యకళను అభివృద్ధి చేయుచున్న శ్రీ కోట సుబ్రహ్మణ్యంశాస్త్రిగారిని శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారు పుష్పమాలలతో సత్కరించారు.

రాత్రి 9 గంటలకు రజతోత్సవ సభలు కాపాడింపబడిన ప్రముఖులకు జమీన్ రైతు కార్యాలయ భవనంలో విందు చేయబడినది.

రజతోత్సవం సందర్భంలో ఉషారాణి నృత్యప్రదర్శనం.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy, at the Zamin Ryot Power Press, 170, Thipparajuvari St. Nellore.

నెల్లూరు సరిహద్దులు

"పిట్ట పిట్టపోరు, పిల్లి తీర్చిందయా విశ్వదాభిరామ! వినర రామ"

[illegible]

"ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ... [illegible]"

[illegible]

దివాలాలో పెద్దమనిషితనం

[illegible]

"అన్యాయార్జితం విత్తం
సహమూలం వినశ్యతి"

[illegible]

21 వేల గుటకాయి స్వాహా

21 వేల గుటకాయి స్వాహా ... [illegible]

వాకాటి వీరారెడ్డిసత్రం

[illegible]

అవీ - ఇవీ

[illegible]

గూడూరు స్త్రీల గృహపరిశ్రమల సహకారసంఘము

[illegible]

నెల్లూరు బజారు

క్రొత్త మొలగొలుకులు	పు. 1-కి	270_0_0
పాతవి	,, ,,	340_0_0
రాగులు	,,	270_0_0
మొలగొలుకుల బియ్యం పాతవి 160 సే. బస్తా		14_0_0
,, క్రొత్తవి	,,	35_8_0
ఎండుమిర్చి	తులము 1-కి	19_0_0
చింతపండు	,,	8_0_0
బెల్లము	,,	4_4_0
[illegible]	1-కి	2_2_0

బంగారు - వెండి

సవరన్	1-కి	61_0_0
సరిరక్తు బంగారు		57_8_0
వెండి తులం		1_11_0

ధాన్యంధరలు తగ్గినవి. క్రొత్త మొలగొలుకులు పుట్టి 1 కి రు 20 లు తగ్గినవి. [illegible] రైతులు [illegible]

వెండి బంగారం ధరలు [illegible]

వాకాడు హైస్కూలు

[illegible] 7 తేది [illegible]

ఇనాం రైతులకు రక్షణ కల్పించకుంటే తీవ్రచర్య

7 తేదీ [illegible] 15 [illegible]

— [illegible]

ఆంధ్రభావతరంగాలు

(మొదటపేజీతరువు)

[illegible]

అభినందనలు

[illegible]

— జమీన్ రైతు.

యిల్లు అమ్మకము

నెల్లూరు [illegible] 16/3 [illegible] 35 అంకణములు [illegible] ధర రు 40,000/- లు. [illegible]

రేబాల కమలనాథరావు
B-2-247, సుల్తాన్, సుల్తాన్ బజారు,
హైదరాబాదు - దక్కన్

పట్నం మీరాస్వామి అండ్ బ్రదర్సు
అండ్ సన్సువారి

స్థిరాస్థి వేలం

పట్నం మీరాస్వామి & బ్రదర్సు & సన్సు [illegible]

— : షెడ్యూలు : —

(1) నెల్లూరు [illegible] 306 [illegible] 305 [illegible] 15—5—54 [illegible] 2 [illegible]

(2) నెల్లూరు [illegible] 92 [illegible] 15_5_54 [illegible] 2 [illegible]

(3) [illegible] 140 [illegible] 2 [illegible]

(4) [illegible]

[illegible]	రు 20 _65
[illegible]	192_80 ,,
[illegible]	70_22½ ,,

[illegible] 283_67½ [illegible]

(5) [illegible] 2_50 [illegible] 22_5_1954 [illegible] 2 [illegible]

(6) [illegible] 2_75 [illegible] 1_89 [illegible] 29_5_1954 [illegible] 2 [illegible]

— దొడ్ల లక్ష్మినర్సారెడ్డి,
నెల్లూరు.

గర్భనిరోధిని

స్త్రీల [illegible] 50 [illegible] 10 [illegible] 1_4_0 [illegible]

డాక్టర్ రత్నం సన్సు మెడికల్ హాల్
మలకపేట బిల్డింగ్స్ - హైదరాబాద్

రెడ్డి & కో

నెల్లూరు బ్రాంచి

ఆఫీసు మార్పు

★

నెల్లూరు కాపువీధిలో యిదివర కుండిన యింటినుండి మా ఆఫీసును ఆ వేవీధిలో తూర్పువైపున వున్న యింటి మిద్దెమీదికి మార్చబడినది.

—కె. వి. రాఘవరెడ్డి,
బ్రాంచి మేనేజరు.

NOTICE

Before Estates Abolition Tribunal. CHITTOOR

A. S. No. 182 of 1953.

K. J. Ramachandracharlu ---Appellant.
(1) Dasari Narayana (2) Kandimalla Ramiah ---Respondants.

Please take notice that the above appeal under section 15 (2) Madras Estates Abolition Act is forced for the appearence of the 1st Respondent to 28--4--54 at Nellore and the appeal will be heard exparte if the 1st Respondent does not appear at 11 A. M. on 28--4--54.

—**V. V. Seshacharlu,**
Advocate for Appellant

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No, 25 of 1954.

నాగా రెడ్డి దశరథరామరెడ్డి —వాది.
వాకాటి సుబ్బమ్మ భార్య పోలమ్మ —ప్రతివాది.

యీ కేసులోని వాది ప్రతివాదిమీద ఆదుమా సం దస్తావేజు తా॥ బాకీని రాబట్టుకొనుటనిమిత్తం దావా దేసినందున ప్రతివాదికి నోటీసునిమిత్తం 20—4—54 తేదీ వాయిదా వేయబడియున్నది. గాన ప్రతివాదికి ఆ తేదీ వగైరాలున్న వాయిదాలో కోర్టునహాజరై తెలుపుకోవలసినది.

—రేబాల దశరథరామరెడ్డి—వాదిఅడ్వకేట్.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 479 of 51, E. P. 337 of 53

Md. రంతుమియ్యాసాయిబు —వాది.
షరీఫ్ ఖాన్ —ప్రతివాది.

ఈక్రింద వ్రాయబడిన ప్రతివాది తా॥ ఆస్తిని నెల్లూరు జిల్లాకోర్టుకద్ద 26—4—1954 తేదీన యేలము వేయబడును.

(1) నెల్లూరు ది. డి. ఇలాకా నెల్లూరు సబ్ డి. లో చేరిన నెల్లూరు 1—వ డివిజను మునిసిపాలిటీ నం 2216 రు యింటి నం కట్టా దాఖలా కొరాపేదర్లు తాలూకు సర్వే నెం 1576/724 రు భూములో 123½ అంగుళ స్థలం ... ఇందులో నిర్మించిన కట్టెలలో ... ఈ స్థలం ... సర్వే 3 అడుగుల ... (2) ఉత్తరం ... 105 ... సర్వే నెం 339 ... 5—85 ... ఫలవృక్షములు.

—ఆర్. వి. గోపాలరావు,
వాదిఅడ్వకేట్.

బుచ్చిలో దొడ్ల రుక్మిణమ్మ ప్రసూతి చికిత్సాలయం

ఆరోగ్యమంత్రి సంజీవయ్యగారిచే ప్రవేశోత్సవం

6—4—54 తేదీన బుచ్చిరెడ్డిపాలెం లోకల్ ఫండు ఆసుపత్రి ఆవరణమున శ్రీ. వి. దొడ్ల వరదారెడ్డిగారి సతీమణి పెదరుక్మిణమ్మగారి పేర ఆమె కుమారులు నిర్మించియిచ్చిన నూతన ప్రసూతి చికిత్సాలయమునకు ఆంధ్ర ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖామంత్రి శ్రీ డి. సంజీవయ్యగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

బుచ్చిరెడ్డిపాలెం మూడువేల జనసంఖ్య గల గ్రామం. ఆ గ్రామమూ, పరిసర గ్రామములకు సరియైన చికిత్సాసౌకర్యములులేక కష్టాలకు గురియగుచున్నారు. అందు ముఖ్యముగ ప్రసూతిచికిత్సాలయము లేనికారణంగా బాధ పడుతున్నారు. ఆ కొరత తీర్చుటకై శ్రీమతి దొడ్ల పెదరుక్మిణమ్మ కుమారులు యిరవైవేల రూపాయలు వెచ్చించి భవనమును నిర్మించియిచ్చారు.

పెదరుక్మిణమ్మ కుమారులు దొడ్ల వెంకట వరదారెడ్డిగారు మంత్రిగారికి వినతిపత్రం సమర్పిస్తూ వారి తాతగారగు దొడ్ల వెంకటరామిరెడ్డిగారిపేర శస్త్రచికిత్సాలయమొకటి నిర్మించి యియ్యదలచామనిచెప్పారు. ప్రస్తుతం జిల్లాలో వైద్య సౌకర్యములు లేక ... ప్రభుత్వమే ... మనియు ... వైద్యసౌకర్యాలు లేవని, ... ప్రభుత్వము ... మార్గమున నిర్వహింపవలసినదిగ ప్రజలతరఫున మంత్రిగారిని అర్థించారు.

ఆయుర్వేద వైద్యులుకూడా ఒక వినతి పత్రం సమర్పించారు.

ప్రసూతి చికిత్సాలయ ప్రవేశమహోత్సవ సభకు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారధ్యక్షత వహించారు. ప్రార్థనానంతరం, సభాధ్యక్షులు గోపాలరెడ్డిగారు ఉపన్యసిస్తూ, ధనదాతల నభినందించారు. హాస్పిటలును ప్రభుత్వం తీసుకోవాలనే అభిప్రాయాన్ని సమర్థించారు.

మంత్రి సంజీవయ్యగారు ఉపన్యసిస్తూ:- "బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో తమ తల్లి పెదరుక్మిణమ్మగారిపేరిట ప్రసూతి చికిత్సాలయానికి విశాలమైన భవనాన్ని నిర్మించియిచ్చి దానిని ప్రారంభించవలసినదిగా కోరిన వెంకటవరదారెడ్డికి నాధన్యవాదములు. ఈ భవనాన్ని చూస్తున్నాను. రుక్మిణమ్మ కుమారులుచేసిన కార్యం శ్లాఘనీయం, ప్రశంసనీయం. యితర ఉదార స్వభావులు ముందుకువచ్చి యిలాంటి సత్కార్యములు గావించాలని కోరుచున్నాను. ప్రజలు స్వయంగా ముందుకువచ్చి ఆసుపత్రులకు భవనాలు నిర్మించియిస్తే ప్రభుత్వం కొన్ని వైద్య సౌకర్యాలు కల్పిస్తుంది. పల్లెప్రాంతాలలో యిలాంటి వైద్యశాలలను నిర్మించి యివ్వడం గొప్పవిషయం. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వైద్యసౌకర్యాల విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తున్నారు. ప్రసూతి సౌకర్యాల విషయంలో ... గురించి కేంద్రం ఒక శాఖను ... భావిస్తున్నారు. ... రాష్ట్రప్రభుత్వం తాలూకా కేంద్రముల లోవున్న 69 ఆసుపత్రులకు యిప్పటికే స్వాధీనంచేసికోనియున్నది. ఇంకా 36 ఆసుపత్రులను స్వాధీనంచేసికోవలసియున్నది. అవతి కాలంలోనే బుచ్చిరెడ్డిపాలెం ఆసుపత్రిని ప్రభుత్వం స్వాధీనంచేసికొనుటందని హామీ యిస్తున్నాను. ప్రసూతి సౌకర్యాలను ప్రజలే స్వయంగా ముందుకువచ్చి భూములుంటే స్థానిక అభివృద్ధి ప్రణాళికల పథకంక్రింద, ... ప్రభుత్వము సగంభాగ్యం భరించుటకు సంసిద్ధంగా వున్నది." అని చెప్పారు.

ఆయుర్వేదవైద్యులు సమర్పించిన వినతి పత్రమునకు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచూ మంత్రి శ్రీ సంజీవయ్యగారు ఆయుర్వేద, యునాని, హోమియోపతి, ప్రకృతిచికిత్స వైద్యవిధానములను గురించి పరిశీలించుటకు ఒక విచారణ సంఘాన్ని నియమించారని, ఆ సంఘనివేదిక అందగానే ప్రభుత్వం తగిన సహాయం చేస్తుందని చెప్పారు.

నూతన ప్రసూతి చికిత్సాలయంలో శ్రీమతి పెదరుక్మిణమ్మగారి చిత్రపటాన్ని డాక్టరు ఏనుగ సుందరరామిరెడ్డిగారు ఆవిష్కరించారు.

జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ కె. వి. మాధవుగారు మాట్లాడుతూ యీ ప్రసూతి చికిత్సాలయాన్ని దానం చేసిన డి. యస్. రెడ్డి సోదరులకు తన ధన్యవాదాలర్పించారు.

సభాప్రారంభంలో డి. యస్. రెడ్డి సోదరులు తేనీటివిందు గావించారు. —మా. వి.

అపూర్వమైన పాటకచ్చేరి

★ ★ ★

నాగుంట కోటారెడ్డిహైస్కూలు – (ఇందుకూరుపేట) సహాయార్థం

2-5-54 తేది ఆదివారం సా. 6 గం॥కు నెల్లూరులో

సంగీతవాణి

యమ్. యల్. వసంతకుమారి

గానకచ్చేరి

వయొలిన్ : యం. యస్. గోపాలకృష్ణన్
మృదంగం : వైద్యనాథన్
ఘటం : విల్వాద్రిఅయ్యర్

ఇతర వివరములు తర్వాత ప్రకటించబడును.

—వై. బి. రెడ్డి - కరస్పాండెంటు.

నాయుడుగారు

(4 వ పేజీతరువాయి)

వారి వ్యంగ్య రచనలు, హాస్య రచనలు, వివిధ విమర్శలు అందరినీ ఉత్తేజితులను, అభిమానులైన పురోగాములను ఎందరినో మంచి దారిలో పెట్టినవి.

తెలుగు పత్రికల ప్రచురణలో, నిర్వహణలో ఎవరెవరో క్రొత్త పోకడలను ప్రవేశ పెట్టినట్లు వింటూవస్తాం. కాని తెలుగుభాష వాడుకను పత్రికలలో ప్రతిబింబింపజేసి మన భాష శక్తిని నాయుడుగారు చక్కగా నిరూపించారు. వారొక విమర్శనైన రచనా విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. వారు ఎలా మాట్లాడేవారో, సరిగ్గా అలాగే వ్రాసేవారు. ఎలా వ్రాసేవారో అలాగే మాట్లాడేవారు. సూటిగా, ఘాటుగా, సరళంగా, మృదువుగా చెప్పడంలో నాయుడుగారు సిద్ధహస్తులు. కనుకనే వారి రచనలు విశేష ప్రజాదరణను పొందినవి. జమీన్ రైతు ఉద్యమంలో ఆసక్తిలేనివారు కూడా ఆ పత్రికను చదివేవారు. చదువుతున్నారు.

1934 - 35 లో నాయుడుగారితో కలిసి "జమీన్ రైతు" నిర్వహణ బాధ్యతను కొంత వరకు నేను వహించవలసివచ్చింది. నేను అక్కడున్న మూడుమాసాల్లో నాయుడుగారి పని తీరును ప్రత్యక్షంగా చూడగలిగాను. ఆయన పత్రికాధిపతి; పత్రికా సంపాదకుడు; గుమాస్తా మేనేజరు; ప్రూఫురీడరు; ... ఉద్యోగాలూ, ఇన్ని పనులను వారే నిర్వహించేవారు. కార్యాలయంలో ఎవరు రాకపోయినా వారు ఆ పని చేసేవారు. కనుకనే జమీన్ రైతు నిరవధిక ప్రచారం ... రజతోత్సవం జరుపుకొంటున్నది. నాయుడుగారి నాయకత్వాన వారి అమృతహస్తంనుంచి వెలువడు ఆనందదాయకమైన రచనలతో మన 'జమీన్ రైతు' పత్రిక రజతోత్సవం జరుపుకోవాలని ఆశిస్తున్నాను. "మాతృదేశ జమీందార్ల పాలిట" అని యమభయం సంకల్పాలవారు నాయుడుగారిని గానంచేశారు. అది సిద్ధించింది. వారి జీవితం సార్థకమైంది. అలాగే వారు ఈ పత్రిక ద్వారా సర్వతోముఖాభివృద్ధిని సాధించుటకు పరమేశ్వరుడు ఆయురారోగ్యములివ్వాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

నాగేశ్వరరావు ఉపన్యాసం

(4-వ పేజీ తరువాయి)

వార్ల సంఘ కార్యదర్శి గోపాలరావుగారు అధ్యక్షత వహించి, ఆయన ఉపన్యాసము విని ... సంఘం ... ప్రశంసింపజేశారు.

జమీన్ రైతు ఇంతకాలం నైతిక బలంగా, ఉద్యోగ్యోత్సవం, ఉత్సవాలు జరుపుకొంటూ, ... నెల్లూరుజిల్లావారు, ఇతరజిల్లాలవారు, ఇతరజిల్లావారు, ... నెల్లూరుజిల్లా వారికలిసే, పత్రికను అభిమానించి, ఆదరించాలని, ఈ సందర్భంలో కోరడం అప్రస్తుతం గాదు.

ఈ ఉత్సవాల్లో ఎక్కువభాగం పాల్గొనే అవకాశం కల్పించినందుకు రామానాయుడు గారికి మరొకసారి కృతజ్ఞత తెల్పుకొంటూ ఇంక ముందు జరిగే ఈ ఉత్సవాలు జయప్రదం కావాలని, అలాగే పత్రిక దినదినాభివృద్ధి అత్యంత జయప్రదంగా నడవాలని ఆశిస్తూ అత్యంతానందంతో ఈ ఉత్సవాలను ప్రారంభిస్తున్నాను.

ఆచార్య రంగా పర్యటన

ఉదయగిరి, కనిగిరి, కందుకూరు తాలూకాలలో 5, 6, 7, తేదీలందు ఆచార్య రంగా పర్యటన దిగ్విజయంగా జరిగింది. వివరాలు వచ్చేవారం.